

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kitabımın ilk cümlesi.

@kafadergisi hesabından okurlarımıza
"Bir kitap yazıyor olsaydınız ilk cümlesi
ne olurdu?" diye sorduk. İşte gelen bazı cevaplar...

Kime anlattıysam
olmadı, ben de
yazmaya
karar verdim.

Nermin'e bir akşam
vakti, sahilde sessizce
denizi seyrederken
âşık olmuştum.

Sarı çiçekli elbise mi
dolaptan çıkardım.

Aylarca düşünmüştü,
günlerce yazacaktı.

Söğüt ağacının
gölgesinde
hüzünlü geleceğini
düşünürken
uyuyakaldı.

Her şeyi tüm çıplaklığıyla
anlatacağım.

Bir tiryakinin küllükteki
izmaritten tiksinişi gibiydi
hayatım.

Siz'de günün
birinde boğazınız
düğüm düğüm
kendinizi
doğurmaya
başlayacaksınız.

Bugün geçmişten ibaret
olduğunda, anılar, kendin
için tuttuğun bir kitleden
öte değildir.

Bir plak gibi
dönüyor gökte
mavilik.

Uyandığımda
düşüyordum, bu
düşüş bir ömür boyu
sürdü.

İlk görüşte aşka
inanırlar var.
Bu, görmeden
sevmenin hikâyesi.

Yaşadığı şehrin
yolunu kaybettim,
dedi. Lakin bir şehrin
yolu kaybedilmez,
unutulurdu.

O sabaha, çocuk
olarak uyanmak
istemezdim.

Her
savruluşun
bir hikâyesi
vardır.

"Tek başıma
bir adamım,"
dedi üstüne
yürüyerek.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Fotograf: İsa Çelik

Beni bir gün unutacaksan, bir gün bırakıp
 gideceksen, boşuna yorma derdi; boş yere mağaramdan
 çıkarma beni. Alışkanlıklarımı özellikle yalnızlığa
 alışkanlığımı kaybettirme boşuna. Tedirgin etme beni.
 Bu sefer geride bir şey bırakmadım. **Tasımı tarağımı
 topladım geldim. Neyim var neyim yoksa ortaya döktüm.**
 Beni bırakırsan sudan çıkmış balığa dönerim.

Oğuz Atay

Tutunamayanlar, İletişim Yayınları, 2000

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Zeki Kayahan Coşkun

tereyağlı burunlar, peynirli dudaklar...

Maske takacaksın... Mümkünse dışarı çıkmayacaksın, mesafeye dikkat edip, ellerini yıkayacaksın ve bu sürekli olacak. Yorucu ve sıkıcı kabul ediyorum. Tereyağını burun içine sür, sarımsak ye, bitti gitti...

İçerisinden geçtiğimiz CD VID günlerinde dünya halkları olarak yaşadığımız. Böyleyseniz bu dönem insanları olarak görmeliyiz. Doktorlar hem hastaları hem de hırsızları ilgilendirmekten yorğun. Akla ziyan şu bilgiler hızla yayıldı ve mücadeleye zara verdi:

- ✓ Kelle paça virüse iyi geliyor...
- ✓ Etnikkökeni şu, şu, şu olanlar hafif atlatacak...
- ✓ Burnuna, ağzına saç kurutma makinesiyle sıcak hava tutarsan kurtulursun...
- ✓ Alkol ve dezenfektan içersen korona yok olur...
- ✓ İnek dışı ve idrarı virüse karşı korur...
- ✓ Deve sidiği, limonla karıştırılıp içilirse mucize sonuçlar veriyor...
- ✓ Bal sarımsak tüketirsen sana bir şey olmaz...

Sosyal medyada, WhatsApp'ta hızla yayılan bu güncel bilgiler istenmeyen sonuçlara sebep oldu, olmaya devam etmekte.

Yapılan araştırmaya göre (American Journal of Tropical Medicine and Hygiene) çeşitli ülkelere yüksek dereceli alkolle virüsün korunmaya çalışılan kişilerin 800'ü ölmüş, 60'ı kör olmuş.

Dezenfektan içenlerden durumu ağır olanlar varmış. Çin'de 1,5 kilosarımsağı yediği için bir kadının boğazı ciddi derecede zarar görmüş.

Hiçbir bilimsel temele dayanmayan, akıl dışı bu mucizevi yöntemlere(!) kimileri bayılıyor.

Dönüyoruz, dolaşıyoruz, aynı yere geliyoruz.

En son, kulak çubuğuyla burun içine

tereyağı sürmeyi tavsiye etti kendisine

gazeteci diyen biri. Radyo pro gramımda bunun

navrasını yapıp dinleyicilerimle... Burun içine sürülen

tereyağı kilo aldırır mı, burun içine sürmekse de delikleri

tamamen doldursak, ya hastanın süt ürünleri alerjisi

varsa vs. "İyi diyorsun da bir doktor da bunu önerdi,"

dediler bana. İnanmadım. Araştırdım... Ciddiden Insta gram

hesabında videoyu da paylaştım. Kulak çubuğuyla burnuna

yağ sürüydü. İnanılır gibi değildi ama gerçekten doktora...

Araştırmaya devam ettim.

Kuantum Beslenme isimli bir kitabı olduğunu da görürken doktorun, normal geldi yöntemi. Değil tereyağı, ekmeğin üzerine kaymak sürüp üzerine de bal ilave edip burnuna soksa, olağan karşılarım böyle bir kitabı olan doktoru.

Ne kuantummuş arkadaş! Yarın çıkıp Kuantumla Sansuz Sevşime diyecekati yazsam, yüz binlerce satacağıma bahse girerim. Ne de olsa, sen kimsin diyen yok.

Neyse ki KBB uzmanı doktorlar yayına katılıp "olmaz böyle şey"

dediler ve yöntemibilimsel olmadığını söylediler.

Neden azımsanmayacak bir kitle ciddiye alıyor bu bilgilere?

Kestirme, kolay yollar cazip geliyor. Maske takacaksın... Mümkünse dışarı çıkmayacaksın, mesafeye dikkat edip, ellerini yıkayacaksın ve bu sürekli olacak.

Yorucu ve sıkıcı kabul ediyorum. Tereyağını burun içine sür, sarımsak ye, bitti gitti... Söylenen de öneren de kısa sürede popüler oluyor.

Maske tak diyen doktorun popülör olması dikkat çekmesi

mümkün mü?

"Bir sebzeyle meyveyle olmaz, dengeli beslenin" nasihatinde

bulunuyor. Mehmet Ali & Akşamsefası

Bu bir yöntem elbette...

Hastanelerde kan tıkanışı kalan, risk alan, ölen, hasta olan doktorlar haklarını alamazken... Bilimdisi yaklaşımlarda bulunan, fenomenleşmiş doktorlara muayene olmak için haftalarca sıra bekler, şağırsince de çok lüks ofislerinde acayip paralar öder, rasyonellikten de uzaklaşırsınız.

Fenerbahçe'ye Toprak isimli bir futbolcu transfer olmuştu. Verdiği röportajda "Başarımı her gün bir baş büyük soğan yemekle borçluyum," demişti. Er gendim, iddialı hali saha maçları yapıyorduk mahallede. Çok da iyi olduğum söylenemezdi. Toprak bir baş soğan yiyorsa, ben üç baş soğan yerim deyip böyle hazırladım maçlara. Çok geçmeden midemde yaralar çıkmıştı. Uzun süre tedavi gördüm. Ucuza yarıttım.

Belli disiplinleri benimseyip, bunu hayatının bir gerçeği haline getiremeyen insanlara kestirme, zahmetsiz tavsiyelerde bulunursanız kabul edeceklerdir.

Göbekli birine, oturduğu yerde göbeğine bağlayacağı, elektrikli, titreyen bir bantla zayıflayacağını söylerseniz, satarsınız...

Veyahut sirkeli, limonlu üç kilo verisin deyin, mindesindeki asit ortamını arttırmanın zararlarını düşündümen içecekler.

Kan verceksen, eksik vitaminler, fazlaları ortaya çıkacak, kan şekeri en baktıracaksın, metabolizmana uygun şu şekilde besleneceksen, hareket edeceksen dense, yapmaz.

Ders çalışmayı sevmeyen, başarısız bir öğrenciyse, mucize kalem, test sonuçlarında başarıyı arttırıyor deyip, alma ihtimali yüksektir.

Hiç olmadı, okunmuşu öncisi yutturursunuz.

Bu insanı bir zaaf aslında... Kendi politik görüşümüzü, bakış açımızı, inancımızı, tahminlerimizi, teorilerimizi vb. destekleyen kişileri, bilgileri, ürünleri yanlış da olsa sahiplenmeye, sahiplendikten sonra fanatikçe savunmaya, tavsiye etmeye hazırız. Bu zaafı bazen politikacı kullanıyor, bazen satıcı, bazen bir uyanık, bazen falcılar. Han gisine denir gelirsene...

Bilimsel olmayan bir araştırmaya göre, bir akciğere seksen dokuz enayi düşüyormuş... Aman dikkat!

Televizyonların, gazetelerin gerçeklerden uzak düşmesi, korkması ve penguellenmesiyle artık kaynağımsız internet yayıncılığı... YouTube'da ekonomikanalları var misal. "Ne olacak hâlimiz" kaygısıyla seyrediyorum zaman zaman. "Dolar 15 lira olacak, 20 lira olacak... Başımıza taş yağacak" diyen ve bunun hiçbir temele, teknik analize dayandırmadan sunulan iligçiliklerini, takipçi sayılarının arttığını görüldü. Abandıkça abandılar... Popüler oldular.

Matematikale, bilimle açıklama istemiyordu ki kimse... **Akılardanın geçen felaketleri destekleyen ve kenara koydukları dolarların sürekli artacağını söyleyen, masal anlatan bularının ihtiyaç vardı.** Bu kişiler dinleyenler yüksek fiyatlardan dolar alıp, düşük fiyatlardan boudular. Bir ara kendisini ekonomist olarak sunan iki kişi, tanınmış bir miydeci dükkânının sponsorluğunda, en çokkim miydeciyecek yarınması yapıp dolar kaç lira olacak tahmininde bile bulundular. İşte budur!

... Bu hâline getirip burnunuza sokarsanız, maske takmanıza gerek kalmaz diyen biri de çok iş yapar bugünlerde... Benden söylemesi.

Mahir Ünsal Eriş

vicdan bahsi

Vicdan, insanın içindeki iyiliğin baskın sesidir. İyi olmadığınız noktasında şüpheyi düştüğünüz her anda sizi hizaya çeken şey kanun, nizam, toplum değil; vicdanınızdır. Tabii eğer varsa.

Vicdan kalbin sesi, aklın terazisidir. Temiz, rahat bir vicdan dünyadaki cennettir. İnsan onu içinde taşıyor. Oysaki azap duyan bir vicdan, insanın asla kaçmadığı, içinde gürül gürül yanıp kaynayarak bir cehennemdir. Kanunlar, dinler, ahlak ve felsefe yolları insana hep kötü olmamayı öğretir. Çünkü insan vahşidir ve kötülüğe yatkındır. Bunun için her zaman onu kötülüğün uzak tutan düzenlemelere, kurallara muhtaçtır. Örneğin "On Emir" i ele alalım. Bu on emirden bazıları, "adama öldürmeyeceksin", "komşunun malına göz dikmeyeceksin", "anneni babanı sayacaksın" gibi son derece temel şeylerdir. Şimdi çağdaş insanın gözüyle baktığınızda komik geliyor olabilir. Yani, niye komşunun malına göz dikersen, anne-babana neden hörmetsizlik edersen, hatıra almadırdın ki zaten. Ama bunları insanlığa 2.500 yıldır nifirlatılmaktan usanmayan bu kurallara uymayı, kim bilir dünyanın hali (daha da) nice olurdu. Dahası, 2.500 yıldan beri bu kurallara hiç biçim değiştirmeden geçerliliğini koruduğuna göre demek ki hakikatten de insanın içindeki vahşiyi yatıştı etmek için onlara hâlâ ihtiyaç duyuluyor. Özetle, dinler bir "kötü olmama" kılavuzudur. Oysa vicdan, iyi olmanın rehberidir. Vicdanlı olmak için bizi kimse zorlamaz. Vicdan, insanın içindeki iyiliğin baskın sesidir. İyi olmadığınız noktasında şüpheyi düştüğünüz her anda sizi hizaya çeken şey kanun, nizam, toplum değil; vicdanınızdır. Tabii eğer varsa.

"İnsanlar tuhaftır," der büyük yazarımız Halid Ziya Uşaklıgil, "Tena bir şey yapmakta olduklarını hissedecek olurlarsa mutlaka en evvel vicdanlarını susturacak bir sebep bulurlar." Çünkü onusesi tüm seslerden daha baskındır. Bunun sebebi ise gayet açık. **Vicdan kendi başımıza kaldığımız bir muhasebe dairesidir, o kendimizle yüzleşmenin adıdır.** Dünyada hiçbir şey insanın kendisiyle yüzleşmesi, kendisiyle karşı karşıya kalmasından daha zor, daha kötü olamaz. Biliriz ki insan, kendine, hiç kimseye olmadığı kadar merhametlidir. Kendimizi kızarken bile çok şefkatli, çok ılımlı, çok yumuşak kalpizdir. Fakat vicdan, insanın kendisiyle yüzleşirken aradığı o şefkat bariyerini yıkıp ortadan kaldırır. Vicdan karşısında herkes eşittir, vicdanın sahibi bile. Menfaatperestliği, hodkâmlığı, sahteliği, içten pazarlıklılığı alt edebilen tek şey vicdandır. Onda tüm insanlığı alt edebilecek bir kas gücü, alt kırıcılığı ve kalp kudreti vardır. Bütün bunlar ışığında, bir fenalığa kalkıştığınızda ilk önce vicdanımızı kandırmaya çalışırız. Makul gerekçeler icat eder, "Tamam ama..." diye bakaşayan izahatları yüklenir, muhakkak kendimizi haklı, kabahatimizi makbul çıkararak şeyler bulup buluştururuz. Oysa bunlar, kopya filmlerinde tek yüzü bulunan kartondan binalar gibidir. Sadece görünüşte vardırlar, içerleri boştur, arkaları bulunmaz. İnsanın kendini, kendi uydurduğu bir zıvalığa ikna etmeye çalışması çok acıklıdır. İki parçalayıcı bir manzara. Öte yandan, vicdanın herhan gi bir kötülüğe, mazeret ne olursa olsun, razı geldiği, ikna olduğu görülmemiştir. Bunlar nefile çabalarından ibarettir maalesef.

Vicdan sözcüğü bizim dilimize Arapçadan geçmiş, Yine bu dille var olan bir başka sözcükle aynı kökten. Bu sözcük de vecd. Yani kendinden geçme. Adaletin terazisi söz konusu olduğunda onun karşısında kendinizi bile kayırmama, "kendinden dahi vazgeçme" anlamında kullanıyoruz biz de vicdanı. Bir nevi kendinden geçme hali. Hasan Sabbah'ın haşhaşları gibi vecd ile kendini feda etme durumu. Fakat bununla birlikte aslında vecd ya da vicdan, Arapçada "bulmak, aklına getirmek, yâd etmek" anlamına gelir. Yani, Halid Ziya'nın o, "bir fenalık yapmakta olduğumuzu fark ettikimiz" an var ya, işte o anda insan olduğumuzu, ölümlü olduğumuzu, yapıları her fenalığın bir gün bize (misliyle) dönebileceği hakikatini, insana, topluma ve başka vicdanların iyiliğine muhtaç olduğumuzu da aklımıza getirdiğimiz, bunun yadımıza düşüğü an işte vicdanla altı çizilen andır. Avrupa dillerinde vicdan karşılığı ise il ginc ve belki de akla yakın şekilde bilimle aynı kökten gelir. Science bilim, conscience vicdan demektir. İkisi de "bilmek" çatı anlamından türemiştir. **Vicdan, Latince'den yola çıkarak yerleştiği Batı dillerinin çoğunda bu ve benzeri kelimelerle kullanılırken aslında söylemek istediği şey şudur; "Vicdan, iyiyi ve kötüyü bilme kabiliyetidir."**

Kendi yüzüne bakabilme kabiliyetinin adı vicdandır.

Bir de ev ödevi. Bir dükkânınız var. Kar yağmış, şehrin tüm yor gunluğunu, kınırını, hengâmesini örmüş. Sobaların sıcağında tütenyukulu bir havanın yanında sokakları neşeye kesen karın varlığı çocukları, çocukluğunu hiç yitirmemiş onları oynama çağırıyor. Bırkaç kişi sokağınızda kar topu atıyorlar birbirlerine. Çıkrık baykorusunuz, çocuk falan degiller. "Kazık kadar adam" lar. "Atmayın kardeşim," diyorsunuz. Yok, zaten size atmıyorlar ki kar topu oynuyorlar, arada sizin dükkânınızın camına da geliyor. Ne yaparsınız? Yahu oynasın insançıklar, şu canına yandığım İstanbul'unda zaten yüzü güldürecek ne kadar şey oluyor ki. Gelen cama değsin. Kırılın dükkânımın siktiriboktan camı olsun mu dersiniz yoksa zuladaki bıçağınızı kaplığınız gibi kar topu oynayanlardan birinin kalbine mi saplarsınız? Süreniz bir ömür, istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Önceki cevaplardan etkilenmeyin. Çünkü vicdanın titreşmediği yerde verilen cevaplar pırlı pırlı bir adamın "gerçek olduğuna inanamadığını" bir ölüme yol açtı. Siz onlardan olmayın, vicdanı seçin. Lütfen.

İnsan başkalarının yüzüne bakabilme için önce kendi yüzüne bakabilmelidir. Kendi yüzüne bakabilme kabiliyetinin adı vicdandır.

Gökhan Çınar

dört fotoğraf

Sen orada göğsündeki akışa teslim olup gözlerini kapatıyorsun. Ben o anda mucizeye kapılıp gözlerimi size açıyorum. Senle ben, şimdi ve burada, ilişki adı altında eski yalnızlıklarımızı birleştirip yeni bir aile olmayı öğreniyoruz.

Baban ölmüş, cenazeden çıkıp evimize gelmiş. Kalabalığı uğurlamış. Her gelene sanki sen nefesinle "dostlar sağ olsun" demekten tükenmişsin artık. İnsanlar gider gitmez grip yakıyorsun. Banyonun kapısı aralık. Çıtın çkıyor. Suyun altından. Su, kaynağına izin vermediğin gözyaşının yerine de akıyor. Su, babanla tamamlamamış için tıkanmış çocukluğun yerine de akıyor. Su, ölmüş bir babaya isyan edememenin kilitlediği her cümle için akıyor. Koridora volta atıyorum ben. Yasin'in başını yıllarca beklemeye kararlıyım o an. İçini temizleyebileceğin bütün suları kaynaklarından toplayıp bu eve getirmeye hazırım. Kapı aralıktan sana bakıyorum. Suyun altından bana bakıyorsun. Bir fotoğrafız-orada. Ağzını konuşmamak üzere açıyorsun. Ama ben seni duyuyorum. İlerleyen zamanlarda, yasını tutarken ve sonra yasinenkazını toplarken, sonra yası eskitirken ve sonra artık hiçbir şey eksiği gibi olmazken sana böyle bakmaya devam etmemi istiyorsun. Bütün suskunluğunla baban aynı istiyorsun benden. **Bugüne kadar omuzlara düşmesin izin verilmiş başını yaslamak istiyorsun. Ne zaman ağlasan tokadın yapıştığı yüzünü boynuma saklayıp dökmek istiyorsun.** Geçmişte sesin kesildiğinde sıkıttığın yumruğunu benim yüzüme indirmek istiyorsun. "Babamdır" deyip edemediğin bütün küfürleri üstüme boşaltmak istiyorsun. Elinde tutmamı, yanında yürümemi ve babanın engellediği bütün yolları, birlikte keşfetmemizi istiyorsun. Sevgiliyim diyorsun, burda seninle ben bir aile olarak

musun? Başımı sallıyorum, ağlamaya başlıyorum. Ağlamaya başlıyorum. Senle ben, şimdi ve burada, ilişki adı altında çocukluğumuzu birlikte tamir etmeyi öğreniyoruz.

O gece yine evde yerinden oynamış. Yine sen benim laf kalabalığıyla ve ben senin sessizliğine kavgaya etmiş. Birlikte dönüşmeyi beceremediğimiz bir dönemde geçiyoruz o yaz. Birbirimizi değiştirmeye çalışmanın nafile çabasında evi ha bire başımıza yıkıyoruz. Sen öfkeyle gardrobun üstünden siyah valizi çıkartıp tek başın ayaşayamayacağın kadareşyayı içine doldurmuşsun. Ben içimi soğutmak için içimden "giderse gitsin" diyorum. Ama bu evde sensizlikten öleceğimden eminim. Sabaha ayrılık alarmı kurupayrı odalarda iç sıkıntısıyla uyumuşuz. Sabaha karşı depremi hissediyorduk. Sarıntılı uğultuya kansıyor. Yer ayagımızın altından kayıp gidiyor. Can haviliyle birbirimize koşarken salon kapısında çarpışıyoruz. Sıkı sıkı tutuyorsun elimden. Ellerine yapıyorsun. Bir fotoğrafız orada. Ölmekten çok korkuyoruz ve birlikte ölmeyi bekliyoruz. Sen kaskatısın, yüzün bembeyaz. Yanımızdan koltuklar sürüklenirken sadeceadımı söylüyorsun. Belki bindefa adımı söylüyorsun. Ben kitaplar üstüme düşerken tekrar tekrar dua ediyorum. Unuttum zannettiğim her duayı eksiksiz okuyorum. Her vur guyu annem gibi doğru yapıyorum. İnanamayarak yüzüme bakıyorsun. **Topladığın koca valiz devrilirken galiba bir an tebessüm de ediyorsun. Ellerimiz sımsıkı bağlı. Yan yanayız.** Birazdan kurtulacağımızı, karanlıkta evden çıkıp kendimizi sokağa atacacağımızı bilmiyoruz daha. Yol arkadaşlarımızı kaybettikimizibilmiyoruz. Senle ben, şimdi ve burada, ilişki adı altında, korkularımızı ve acılarımızı paylaşarak hayata direnmeyi öğreniyoruz.

Can doğmuş. Odoğana kadar sen yüz defa yeniden doğmuşsun sanki. Dokuz ay içinde kendini kaç kere yeniden doğurmuşsun. Elini karnına her koyduğunda konuşmayı yeniden öğrenmişsin. İçinin kafeslerine sıkıştığın duygularını salıvermeyi becermişsin. Senden hiç duymadığın cümlelerle bebeğini seslenmişsin. Kahkahalarla gülmeyi ve hıçkırarak ağlamayı öğrenmişsin. Uzun dur tıdığını ve yeniden tanıştığın biri olmuşsun. Çalışma odasını boşaltıpCan'a ayırmışsın. Duvar kağıdı seçmişiz. Zıbınlar, tulumlar falan almışsın. Ninniler öğrenmeye başlamışsın. Ben de senle birlikte olabildiğim kadar hamile olmuşum. Günde beş öğün yemek yememiz beraber. Günde bin defa kaygılanmışsın, günde bin defa şükretmişiz. Bir gün, zamansız ve kendi zamanında gelmek istemiş bizi. Bir telefonla toplantıdan çıkıp hastaneye geliyorum. Aylarca girmem dediğim doğum sonuna yetişiyorum. Gözlerimin içine baka baka bir son öğlik atıyorsun. Bir sessizlikten sonra Can ağlamaya başlıyor. Oğlum nefes alıyor. Oğlum göğsüne yatıyor. Oğlum kaynağını buluyor. Sen bana benziyorsun. Ben sana benziyorum. Onun güzelliğinin umudunda göz gözeyiz şimdi yeniden. Bir fotoğrafız orada. Yeni doğmuş iki bebek gibi şaşkınşaşkın birbirimize bakıyoruz. Ne yapacağız şimdi? Biz kime benzeyeceğiz? Hiç çocuk olmamız gibi yaşıyor ve hep duvar gibi duran babana benzeyecek miyim?

**İçini
temizleyebileceğin
bütün suları
kaynaklarından
toplayıp bu eve
getirmeye
hazırım.**

Hay çocuk kalırsın, her rüz gâda savulan annem gibi mi olacaksın? Karmakarışık bir duygunun ortasında hem mutluluktan doğmuşuz hem de korkudan ölüyoruz. Yeni bir canı büyütmek için birbirimize güveniyoruz ama bizi büyütenlerin bıraktığı güvensizlikten korkuyoruz. Sonra bırakıyoruz bunları. Sen orada göğsündeki akışa teslim olup gözlerini kapatıyorsun. Ben o anda mucizeye kapılıp gözlerimi size açıyorum. Senle ben, şimdi ve burada, ilişki adı altında eski yalnızlıklarımızı birleştirip yeni bir aile olmayı öğreniyoruz.

Yıllar geçmiş. Can sahnede. Kocaman delikanlı! İlk büyük konserini veriyor. Koltuklarda islimlerimiz yan yana yazıyor. Gelin yarıma oturuyorsun. Zoraki selamlayıyorsun. Yası tutulacak pek bir anımız kalmamış. Birlikte karşılayacağımız bir mucizemizi veya felaketimizi olmayacak. Korkacak ya da umutlanacak ortam bir şeyimiz yok artık. Yıllar içinde beraber kurdığımız umutlar, birlikte kurdumuz hayallerin üstüne yıkılmış. Can, ilk şarkısını söylüyor, "Şimdi ay usul, yıldızlar eski. Hatıralar gökyüzü gibi. Gitmiyor üzerimizden. Geçen geçti, geçen geçti..." Bir fotoğrafız orada. Yan yana bakarak zorunda olan, gözlerini birbirinden kaçırarak, elleri birbirinden alabildiğince uzak duran... Birlikteliğimizin sayısız cümlesi kurulmuş. Aynılığın sessizlikten başka çaresi kalmamış. Senle ben, şimdi ve burada, ilişki adı altında, birbirimizi tamir etmeyi öğreniyoruz.

YANINDA HEDİYE

BİR KAPI KAPANDIĞINDA
DİĞERİNİN AÇILMASINI
BEKLERKEN...

...YANINDA
DİĞER KAPININ
KİLİDİ HEDİYE...

BENİ YOK ETMEYE
ÇALIŞAN ŞEYLER
GELİYOR...

...ONLARA
DÖNÜŞME
KILAVUZU
YANINDA
HEDİYE

DAHA İYİ BİR
'BENİ' ÜZERİNDE
ÇALIŞTIYORUM...

...DAHA BOKTAN
ŞEYLERİ YAŞAMAYA
ALISMAKSA
YANINDA HEDİYE

HER ŞEYDEN
NE KADAR FAZLA
VAR DİYE
DÜŞÜNÜYORUM...

...HER ŞEYİN
NE KADAR YETERSİZ
OLDUĞU DÜŞÜNCESİ
YANINDA HEDİYE...

BİR ŞEYE
BAĞLAMA HEVESİM
GELİYOR...

HİÇBİR ŞEYİ TAM
BİTİREMEME YANINDA
HEDİYE...

KENDİ HAYATIMI KENDİM
ŞEKİLLENDİRMEK İSTİYORUM...

O HAYATI
YANLIŞ
YAŞIYOSUN
KARDEŞİM!

BOYLE BİRİ
MUHAKKAK
YANINDA
HEDİYE...

BİRİLERİ
DESTEK
OLMAYA
GELİYOR
...

KENDİSİNİN
KULLANMADIĞI
NE KADAR
TANISMA VARSAN
YANINDA HEDİYE

İHTİYACIM
OLDUĞUNU
DÜŞÜNDÜĞÜM
ŞEY KENDİME
BENDEN HEDİYE

...ASLINDA
İHTİYACIM
OLMADIĞI
DÜŞÜNCESİYLE
YANINDA
HEDİYE...

HER YENİ YILDA
OLDUĞU GİBİ
YENİ
KARARLAR
SIPARIŞ ETTİM...

...BAKALIM
BU SEFER
YANINDA
HANGİ YENİ
SORUMLULUKLAR
HEDİYE?...

Başar Başaran

rüyaların sırrı

Tanrı, hakikat, anlam, ilham ya da bilinçaltı. Hepsı altımızdan geçen faylardır. İnsan bunu sanatla sezer, bilimle kavrar, nefsiyle unuttur, bir sarsıntıyla hatırlar.

Bazen bir anıyı hatırlarken "bu gerçekten olmuş muydu yoksa rüya mıydı?" diyorsun, madem üzerinden zaman geçince gerçekler ile rüyalar bu denli yakınlaşıyorlar, hislerle değil sonradan öğrenilmiş bir gerçeklikte ayırt edilebiliyorlar ancak, öyleyse yaşamın rüya mı, gerçek mi olduğunu kimse tam olarak söyleyemez. Öyle değil mi? Bizden bağımsız, biz olmadan da olduğu yerduran bir dış dünya var mıdır, yoksa bütün bu olan biten zihnimizin içinde akıp giden bir filtreden mi ibarettir asla bilemeyiz. Sabahın sisli vakti aklıma bunlar düşüyordu bir rüyanın sonunda ama içinde, gerçeğin başında ama dışındaydım. İkişininbirbirine karıştığı yerde yatak böyle anafar olur. Denizde boğulur gibi tek kolumu komodine attım. Henüz iki tarafı da görebilir bir zihnin berraklığıyla baş ucumdan not defterimi aldım. Bir an için her şey anlaşılabilir geliyordu. Tanpınar olsaydı işte "firar kapısı" derdi. Ona göre hayatımız böyle büyük firar kapılarıyla doludur. İnsandünyadaanlamdanuzak bir mahpusdur da anlamak, kaçmakla mümkündür. Sayfaları gözüksüz, garıcaık bur gacıık bir yazıyla, hayatın sırrına vakıf olmanın heyecanıyla doldurmaya başladım.

Yahya Kemal, "Ömür" adını verdiği şiirini "Son merhale bir fasl-ı hazondır ki sürer / Geçmiş gelecek cümlesi rü'ya görünür" diye bitirir. Son merhale dediği yaşlılığı, sonbahara benzetiyor. Yaşadıklarımızın üzerinden yeterli kadar zaman geçtiğinde "rüya mıydı, gerçek miydi?" sorusunun cevabı rüya olur diyorsun. Ahmed Arif de aynımsu söylüyordu "Rüya, bütün çektiğimiz / Rüya kahırın, rüya zindan" derken. Haklılar ya da değiller, hem haklılar hem de değiller. Bunu, dedim ya kimse bilemez. Rüya mıydı, gerçek miydi, belki biraz rüya biraz da gerçektir. Burada önemli olan bir an gelip de bu ikinin ayrılamayacak kadar yakınlaşabilmesidir. **Demek ki yaşlı ömür, bilinç ile bilinçaltının birbirine karıştığı böyle bir yerden döktülür denize. İnsan yaşamın sırrını anlayacaksa bir an orada anılıyor olmalı.** Sonra ölüp o deltadan yeniden doğuyor dünyaya. Bilinç yeniden parçalanıyor, insan rüyanın değil gerçekliğin peşine gidiyor. Yaşam bir daha başlıyor.

O vakit Ahmet Telli'nin hesabıyla "Ömrümüzü ayırlık toplamları" ise ilk büyük ayırlık kende rüyamızdan kopuşumuzdur diyebiliriz. Bir kendinden uzağa savruluşa başlıyor dünya hayatı. Platon da buna benzer şeyler anlatıyor, Descartes'ın Kartezyen dağılması da bu, aşağı yukarı bütün dinlerin iki cihan tarifi de. Bilim de başka yerden giderek aynımsu buluyor. İşte "Big Bang" parçalanmak değil mi? Bir yer var, orada bütünler var. Büyük bir patlama ve parçalanma sonucunda yaşam ortaya çıkıyor. Bilinç ile bilinçaltının birbirinden uzağa düşüşünü anlıyoruz. Tam orada bir meydana gelirken bilinçaltımızın da sulara gömülü olduğun söz ediyoruz. Onun batığı yerden dış dünya yükseliyor. Şehirler, ormanlar, dağlar, denizler ve başkaları hepsi o anda meydana geliyor. Alem dediğin; sen, öte yanda kendin, aranızda dünyadan ibaret. İşte Tanpınar'ın "Bu esrarlı müessesle / Gökler yakañlıştı dedi" bu. Müselles, üçgen demek. Sen, senden öteye düşmüş sen ve dünya. İki açılmanın toplamı. Bu esrarlı üçgen her seferinde yeniden kuruluyor. Her doğuşta bir kâinat yeniden yaratılıyor. Sen gözünü açyorsun görüyorsun. Baktığın yer zihnidir, uzağına düşüştüğün kendindir. Kendin, bilinçaltın ya da rüyan yaşamın başladığı anda suların altındadır. Acaba suların altı mı diyorum, yine Tanpınar yetiyor imdadına. "Yavaş yavaş aydınlanıyor / Bir deniz altı âlemi, / Yosunlu bir boşlukta / Her şeyi gözetir, / Her şeyi gözetir yerini doğru hissediyorum. Hakikat orada. Diğer yarın denizin altında duruyor. Vurup çekilen dalgalarla nilüferler gibi salınıyor. Onu sezmekle

Mehmet Ali & Akşamsefası

firar edeceksin.

Nilüfer mi dedim, tevafuka bak, "Nilüfer" şiirinde Behçet Necatigil "Buzlu dağlar gersine kaçıracağın ne vardı? / ... / Beni bana gösterecek anlamdı, almsılar" diyor. Aynı yerdeyiz. Anlam, mana ya da hakikat. Beni bana göstermek ne demek; bir ben var, bir de ancak onu görebek anlamı bulacak olanbaşkabir ben. İşte biri bilinç diğeri bilinçaltı değil mi? Aynı parçalanmanın acısını anlatıyor Necati gil. Bu ayırlığın üzerine bina olmuş yarım ve kekre dünya hayatımız böylece başlıyor. Anlam o yüzden yok burada. Anlam o yanda kalmış, biz bu yanda. Aramızda dünya parlaklığı kendimizi göremez olmuşuz. İçimizdeki sebepsiz gurbet duygusuna geliyoruz. "Ben gurbette değilim, / Gurbet benim içimde" budur. Kendine hasret insan, yokluk acısının merhemini bu dünyada beyhude arar. Yalnızlık başkasının olmayışında değil, yanı başında kendisinin olmayışındadır. Bu yüzden ele güne muhtaç, bu yüzden her eksikizdir. Nerede olsa orada olmak istemeyen, her neyse başka bir şey olmaya çalışan bu bitmeyen huzursuzluğun nedenine vardık zannediyorum. Bir sen var senden içeride, sana el olmuş bir uzaklıkta. Ancak rüyalar söylüyor sana varlığını.

Bir göz kırpyor, kaçıyor. O anda bilinçaltına vuslatın kıyısında feralıyordur. Gerçek seni ilahik edene kadar kısa bir süre. Merhametli rüyalar olmasa, hepten karanlık desene.

Her karanlık hep yarım. Bu elmanın yarısı o yüzden olmuyor. Sen tamamlanmayı arıyorsun bu söylen geze gende. Bulamadığın tamliği kendine değil, Tanrı'ya atfediyorsun. Tamlik ona, hamlik bana. Bütün olan odur diyorsun. Oysa diğer yarını bulunca sen de Tanrı olacaksın. Eğer en sonunda rüyadan ile gerçeğin kavuşunca sırı vakıf oluyorsan, henüz yeniden yaratılmadığın o anda Tanrı oluyorsun demektir. Yaratılınca kul. Çünkü Tanrı ile insanı ayıran şey: biri yaratılır, diğeri yaratılmaz. Öyleyse "ben Tanrı'yım" diyen mistiklerin neyi söylediğini de anlamış oluyoruz. Diğer yarısına kavuşmuş yaratılmaktan kurtulan insandan söz ediyorlar. Budizm de budur, Süfizm de. **Ömeden ölmek hem yaşamak hem ölmek demektir. İkişi aynı anda olduğunda kendine kavuşursun.** Bir yaşamın sonunda ama içinde, bir ölümün başında ama dışında durabilirsin. Nietzsche "Tanrı öldü" derken bu kavuşamayışlı söyler, insanın evrenden ilk olmuş yalnızlığını adını böyle koyar. Tanrı, hakikat, anlam, ilham ya da bilinçaltı. Hepsı altımızdan geçen faylardır. İnsanbunu sanatla sezer, bilimle kavrar, nefsiyle unuttur, bir sarsıntıyla hatırlar. Ne var ki bir türlü onunla bütün olamaz. Dünya çeker alır ondan hakikati. Daima kendi bu yanda kalır, kendiliği öte yanda. Sisli sabahın

Her şeye rağmen, her şeye rağmen, her şeye rağmen...

Kahkaha bir öfke, bir şükür, bir şükür. Bunu yaşamak denirse.

Bedia Ceylan Güzelce

ilanaşk

Bir başkası için yapabileceklerinin listesi, insanın en saf, en fedakâr ve en cesur hâli: Aşk. İlanaşk ettikten sonra geri dönüşsüz bir yol var, o benim.

İlan edilene dek aşk, gelip geçicibir hevestir,
Artık herkes bildiğine göre, yerine yenisi gelebilir.

Geri dön.
Geri dön.

İlan edilene dek aşk, edebi bir ihtirastır. Bir dizenin başka birçok dizeye dönüşebildiği geçiren, sürdürülebilir, çok yönlü, gizli saklı. Kapıdan çıkıp gider; okul kapısından, ofisin kapısından, kendine açılan tüm kapılardan çıkıp gider ve onu geri getirene dek şiirler söyler. O gelmez, sen şair olursun. O'nu her an yanında bulma arzusu bir zaman sonra onu yanında bulabilme becerisine dönüşür. Öyle kuvvetli dizele yazarsın ki kara büyü gibi, ağılu türküler gibi ete kemiğe büründürür

Aşkın ilanı, sular çekilince belirveren bir ada gibi, yaşa yaşayabilirsen.

onu, seninle. Mümkün mü kendini bilmek, aşkın ilanı olmasa? Bir gece bir restoranda onu seninle, pardonseni onunla görürler. Yıllarca dolup taştığın o duygu, basit bir tebeşür olur, aşk yani, seni ağzı iyi laf yapan birine dönüştürür. Üfleyerek içtiğin her şey o olmuştur artık; çayda o, kahvede o, çorbada o, bir yudum dahakonsa önüne, hayır diyemezsin. Aşkın ilanı, herkes için korkunç sonuçlar doğurur.

İş ilanları bileiki taraflı açılır, iş arayanlar ile başkasına verilmek üzere fazladan işi olanlar arasında. Aşk öyle değil, bir kez, tek taraflı ilan edilir. Mümkün müdür kendini görmek, aşk olmasa? Eskiden, İstanbul sokaklarında tek başına yürürdün, öyle çok yürürdün ki yorgunluk aşkıdan bir parça koparak seni rahataletirdi. Şimdi, evden markete git bakalım gidebiliyor musun? **Aşkın yükünü hafifletmek için bir tek adım at atabilirsin. Dışarı çıkıp, gönlüne yürüyemeyeceğine göre kececeksin bu belayı.** Al kendini, uzakta yanıp sönen ışıklara söylebir bak, iç geçir dilerse, ne şiire kabiliyetin var ne de aşkını ilan edebileceksin cesaretin. Kandilli İskelesi'nde bile güneş batıyorsa, aşk gibi büyük bir varlığın küçülüp yok olma ihtimali de kuvvetli. Aşk, İstanbul Boğazı'nda bir ihtimal sürüsü, birbiri ardına sıralı, gözden kayboluyor usulca.

Gazetelerde boy boy, duvarlarda afiş afiş, her televizyon kanalında sen ben. Otobüsler gydırılmış, mahallede tek konu bu, sen ben. Kalbin görünmeyen yüzünü, apaçık şeylerle doldurmaya bayılırız bizler. İlan edilecek daha neyimiz var? Yaklaşmadanöpmeyi, dokunmadan sarılmayı, içine çekmeden koklamayı, aynı bardaktan içmemeyi, aynı tabaktan yememeyi nasıl da öğrendirdik bir anda. Her görüşmemiz son görüşmemizmiş gibi birbirimize uzun uzun bakmayı. Aklima geliyor, canım çekiyor: Büyükkada İskelesi'nde bir vapurdan insem, iskeleye çarpan dalgaların sesi sen ben, başka bir şey istemem, tek istediğim sen ben. Aşkın ilanı, sular çekilince belirveren bir ada gibi, yaşa yaşayabilirsen. Yaşadığım her şey, sen ben.

İlan edilene dek gizlidir aşk. Masanın altında, içinden geçmediğin duvarların dibinde, kolon ile kirşirbirleştiği yerde, tam da durman gereken yerde, beyaz ayakkabılarının bembeyaz yedek bağcıklarında, beş tane olsa da altıncısını arzuladığın tişörtlerinin arasında, kumaş pantolonunun iç cebine dikilmiş bir nazar boncuğunda. Bileğine özensizce doladığın bir ip var, o ip benim. Aşkımsız ilan edildiğinden bu yana o ip benim, dolanıyorum her yerine, geçen gece ağzında, dilinin üzerinde seni rahatsız eden, ne eline gelen ne de yerini bulabildiğin, ne yutabildiğin ne de tükürebildiğin, o ip benim. Ayağına değen taş benim, gözüne düşen yaş benim. Pisirdiğin balık benim, mavi çöp poşetini deniz zanneden kızarmış gözleriyle, birzadan kediler tarafından okyanusu parçalanacak ve kalını mideye indirilecek olan benim. Gizli saklıydı, o zaman daha iyiydi, nazar boncukları da gizliydi ve mevsimlik içşiler gibi ben bir taşınıyordum sana, bir geri dönüyordum senden. Çantama bıraktığın şair isimleri, iyiydi. Aşk, gizliden gizliye iyiydi.

Aşkın kendinden uzun bir ilan süreci var. Küçük bir şeyi içinde büyütebilme hâli, küçük bir şeyi her şeye rağmen büyütebilme hâli. Başka biri için yaşayabileceğini görmek, mümkün mü aşk olmasa bilemek kendini? Kendini hiçe saymanın hafifliği ne ben kalmış olsam ne sen, sadece aşk ve aşkın peşinden giden düşüncesizce söylenen onca söz. Oohhh, şöyle bir solusam Aşya'n'dan İstanbul'u, han gi mevsim olursa olsun, o çok uydurukmanzara resimlerinde bir ağaç var, obenim. Ne dalım dal ne yaprağım yeşil. Bir başkası için yapabileceklerinin listesi, insanın en saf, en fedakâr ve en cesur hâli: Aşk. İlanaşk ettikten sonra geri dönüşsüz bir yol var, o benim. Bir gece seni benimle, şeyardon, beni seninle gördüklerinde çıktığımız bir yol o. Şiirin, şarkının sustuğu, uzun uzun beklemelerin, hiçbir şey söylemeden birbirini anlamaların sona erdiği, sevimlerin, öfkenin dindiği, bir daha kimsenin kimseyi istemediği, ne kadar yürüsen de seni yormayan bir yol.

Aşkın ilanı, her bakımdan felakettir, artık herkes öğrendiğine göre bir daha hissedilmeyecektir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

İsmail Saymaz

Formula 1 - türkiye 0

İstanbul'da dokuz yıl aradan sonra yapılan Formula 1'in şampiyonu Lewis Hamilton, zaferini şampanyayla kutlamak için Mercedes Takım Şefi Toto Wolff'la kürsüye çıktı. Yarışın geleneklerine göre Wolff, elindeki şişeyi sallayıp açacak ve şampanyanın köpüğünü Hamilton'a fırlatacağı.

İşte, o an gelmişti.

Wolff şişeyi sallarken, dünya soluğunu tuttu.

Fakat şişeden köpük yerine, sidik sıçraması kadar su çıktı.

Sonradan anlaşıldı ki bizimkiler günaha girmek için şişeye şekerli gazoz koymuştu.

Ne de olsa...

Bizimkiyerli ve milli bir Formula'ydı.

ŞEHİN BELDESİ

Formula 1'in Türkiye'deki hikâyesi 2005 yılında başlarken, Kurtköy'den pistin bulunduğu Akfırat Mahallesi'ne uzanan otoyolun kenarlarında bir yıl içinde yüzlerce villa yapıldı.

Boş arsalar, irice tabelalarla "Sahibinden Satılık" olduklarını duyuruyordu.

Formula Tin ilk şampiyonu, Akfırat'tı.

Akfırat, 1998'e kadar Tuzla'ya bağlı bir köyken, o yıl belde statüsüne kavuşturuldu ve belediye sahibi oldu.

Akfırat'ın adı, 2003 yılında bir jandarma operasyonuyla gündemegeldi. Yaşar Yılmaz adlı bir şeyh, 13 bin kişinin yaşadığı beldeye seriyalet yönetimi kurmuştu. 62 yaşındaki Yılmaz'ın, iddiaya göre 15 cariyesi ve 890 dönüm çiftliği vardı. Yılmaz tutuklandı, tankı dağıtıldı.

Formula 1, Akfırat'ın işte bu kara sicilini silmesini sağladı.

AK Partili Belediye Başkanı Hilmi Yıldız, iki yıl önce televizyon izlemenin bile yasak olduğu gerçeğini örtmek istercesine "F1 benim projemdi. Motor sporları, araba ve hız hastasıyım!" diyordu.

SATAN SATANA

Başkan Hilmi Yıldız'ın verdiği bilgiye göre F1 pistinin bölgede inşa edilceği duyulunca, dönümü 5 bin-10 bin TL arasında değişen arsa fiyatları 20 bin-100 bin TL'ye çıktı.

Akfırat ve Tepeören'de bir yılda 7.800 tapu el değiştirdi. 1.200 villa inşa edildi.

İnşaat dikilecek arsa kalmadığından ormanı sahte belgelerle satıldılar. Ordu'dan 1964 yılında göçen köylülerin kurduğu Göçbeyli Köyü, Formula 1'den önce süt mandıraları ve seralarıyla biliniyordu. Kadıköy Sebze Halindeki salatalık, Göçbeyli'den giderdi. Formula'dan sonra Göçbeyli'de kalan mutlu, göçmenlerin bulundukları köy. Arazi değerlerken, köyün işsiz gençleri pistte çalışmaya başladı.

Düğer bir kazanç kapısı da pistin civarındaki sulama köyü. Köylüler tankerleriyle

Mehmet Ali & Akşamsefası

Riva Deresi'nden çektikleri suyu 2.500 TL maaşla piste taşıyordu.

PANAYIR GİBİ

Formula 1'in Türkiye ayağındaki ilk yarış 19 Ağustos 2005'te yapıldı. İstanbul Park'ın işi tıklım tıklımdı. Alman, Rus, Ukraynalı, İtalyan, Japon ve Arap izleyiciler tribünleri doldurdu.

İstanbul Park'ın girişinde onlarca stant açıldı. Formula 1'in amblemleri ve pilotların fotoğrafları kapı kapıya çıktı. Alman pilot Schumacher markalı ürünlerin reyonu hac merkezi gibiydi.

Güvenlik önlemlerini delen isportacılar, İstanbul Park'taki su fiyatlarını bile düşürdü. Tel örgülerden içeri sızan meraklılar beşlepelelere kuruldu.

Örneğin; Ayşe ve İbrahim Ayaz, Tepeören'e giderken araç seslerini işitip beşlepelede yerini almıştı. **İbrahim Ayaz, "Ülkemiz için çok hayırlı bir etkinlik. Şimdilik bilet parası istiyorlar ama ülkemiz kalkındıkça para almayacaklarını sanıyorum," diyor.** Eşi Ayşe ise "Daha önce televizyonda izlemiştim. Hiç böyle zevkli olacağını düşünmemiştim. Çok eğleniyoruz," diye ekliyordu.

DOKUZ YIL SONRA YENİDEN

Türkiye Grand Prix'si, yedi yıllık sözleşmesi bittiği için 2011'de son buldu. Türkiye 13 milyon dolar ödemeye yanaşmayınca sözleşme uzatılmadı.

Akfırat, sessizliğe gömüldü.

Başkan Yıldız ve 28 adamı yolsuzluk ve rüşvete kanaklıkları iddiasıyla 2009 yılında cezaevine kondu.

Akfırat mahalleye çevrilerle, yeniden Tuzla'ya bağlandı.

2020 Formula 1 Dünya Şampiyonası'nın pandemiden ötürü yapılmaması ihtimali belirlince Akfırat bir daha hatırlandı. Türkiye, pandemie daha güvenli bulunduğundan, İstanbul Grand Prix'sine kaldığı yerden devam edilmesi için el sıkıştı.

Pist, otoyolu düzler gibi asfaltlanarak kayganlaştırıldı.

Ünlü pilotlar kelle koltukta yarıştı.

Hamilton, "Para boş harcanmış. Suyu temizlene olurdur," diye şikâyet etti.

Tuzla Belediye Başkanı Şadi Yazıcı, yüz süpürme aracının pisti kuruturken çekilmiş fotoğrafını ekleyerek, Hamilton'a "Bak işine kardeşim," diye tweet attı.

Neyse ki yarış, kazasız belasız tamamlandı.

İstanbul Grand Prix'si gelecek yıl yapılır mı, bilinmez. Eğer yapılır...

Zafer kutlaması için şekerli gazoz kadar, salep de yakışır.

Finişte kövrülmüş helva kram edilebilir.

Bizim de bir farkımız olsun.

Wolff şişeyi sallarken, dünya soluğunu tuttu. Fakat şişeden köpük yerine, sidik sıçraması kadar su çıktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rante.org>

Fotograf: Umay Umay

kıskanacaksan alevi kıskan

Ağızda nefesinin tadı yok. Bir ölüyü sürüklüyorum arkamda. Ama bu vazgeçmemden çok önce. Ama bu kör olmamdan önce. Çok önce. Hep aynı rüya uykuyu kaçırrs sanırdım. Beynim yok artık, hislerimin kuyusuna fırlattım. Asıl öldüren hislermiş bunu yeni anladım. Başımı gereğinden fazla aşka soktum. Sıramı geçirdim.

Bu veda kiminse gelsin alsın onu. Bozuk paranın aşkaba düştüğünde çıkardığı ses durdurur birilerini. **Benim çiğliğim kimseyi durdurmuyor. En fazla perdeleri en çok perdeleri sallıyor.** Ve bir tüle duyduğum minnetle ağlıyorum. Çok perdem var. Her cinnete kapalıyım ama her cinayete hazırım. Kül tablasında yaktım vasiyetimi, aşkım hangi ölüye hayat verebilir ki. Ona dedim: _kıskanacaksan alevi kıskan. Senden daha önce ve daha çok yaktı beni. _ oysa buzun üstünden geliyorum. Zincirli tekerleklerin çıkardığı müziği dinledim. Fırtınanın beni durduramayacağını biliyordum. Şimdi anlıyorum ben kendimi durduramıyorum.

Aşkım hangi ölüye hayat verebilir ki. Ona dedim: _kıskanacaksan alevi kıskan. Senden daha önce ve daha çok yaktı beni. _ oysa buzun üstünden geliyorum.

Bedenler birbirinin olduğunda söylenen yalanları kaybolan utanc mı ıttırur. Bazen seni düşünüyorum. Sanki hiç doya doya ağlamamış gibisin. Sanki şu kumsalda yanıp sönen ışığın altında garip alışverişler dönüyor. Ben sadece bir buzun düşüyüm. Hemen alev alan her şeyle yalanlanırım. Gerçek olduğunu fark ettiğim her rüyadan sonra eririm. Tam seveceksen kumsaldaki lamba yanar. Gözlerimi kapatıp gölge biriktirim.

Utandırılmamış bir rüya neden hatırlanılır. Henüz uyanmamış suya nasıl ateş edersin. Bunları düşündükçe yere basamıyorum. Arada coşan yine yanlış bir şey yaparım paniğine kapıldım yine. Yine yine yanlış bir yere basarsam paniği. Yine perdeler oradan oraya, oradan duvara. Bir anın değerini bütün bir hayata yayınlars bunu anlar. Kayboldu sanıldığında bir sokak lambası görmeyi. Uyanmış suya yüzünü bulmayı. Uyanmanın suyunun saplandığı çarşafı...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://irantey.org>

Lepanto

İnebahtı, kürekle yürüyen gemiler devrinin en büyük deniz savaşıdır. Batı dünyası için bu zafer, belki daha çok moral açısından bir zafer olmuş; "Yenilmez Türkler" nihayet yenilmiş.

7 Ekim 1571'de, yani tam 449 sene evvel gelişmiş geçmiş ve belki de gelecek dünyanın en önemli deniz savaşı yapılmış. Bizim tarih kitaplarımız kısıca geçiyor, kronik hastalığımdır, kaybettüğümüz savaşlardan bahsetmeyi pek sevmeyiz. Tam tersi olmalı, analiz edilmeli. Bu konuda yıllardır okur ve araştırırım. Bence en önemli nedenlerini de sıralarsak;

- Sultan II. Selim, Kanunî'nin Hürrem'den olan oğlu. Annesi Ukraynalı bir papaz kızı, Osmanlı'nın "San Selim I. Batılir için ise "Selim the Sol" yani "Sarhoş Selim". Aşırı kilolu, sarı saçlı ve açık tenli, suratı devamlı kızarmış... Hatta bir kitapta okuduğuma göre esmer olmadığı için suratını ifadesiz bulur, gözlerini etrafına sıyahı boyamış. Şaraba düşünkülgüyle tanınır.

- İnebahtı Deniz Savaşı'nda Osmanlı donanması komutanı Müezzinzade Ali Paşa, Selim'in yakın dostu hatta damadı. Sesinin güzelliyle tanınan ve çok güzel Kur'an okuduğu için haremdaki kadınların favorisi olan Ali Paşa bir sultanı sadece iki adet yün çeketi varmış. Harp deneyimini kara ordularında kazanmış. Uluç Ali ise en tecrübeli denizci, İtalya'nın Kalabriya bölgesinden köle alınmış ve Cezayir korsanı oluvermiş. Sultan'ın Uluç Ali'yi seçmesinin bir nedeni de saf değiştirilebilirliği endişesidir sanırım.

- Osmanlı donanması teknik olarak fazla gelişmiş. Toplar çok atış pozisyonunda. Yakın dövüşe yani korsanlığa yatkın bir düzen. Batı donanması ise modifiye edilerek yakın ateşe hazırlanmış. Zaten top adedi Batı ittifakında 1.800 iken Osmanlı'da sadece 750.

- Osmanlı'da okçular sayı olarak fazla ama gemilerinde sipirlik yok, tek sıra halinde güvertelere dizilmişler. Dolma tüfeklerle tek tek şehit olmuşlar.

- Türk amirallerin gurur meselesi var. Kurt denizci Uluç Ali'nin "bekleyelim, kıymayalım, kale altına sığınalım, kucakımıza çekelim, iş bitirelim" uyarılarının kulak asmadan "Sultan emridir, Türk beklemesiz" düşüncesi hakim olmuş.

- Donanma yorgun, gemiler bakımsız, Kıbrıs Savaşı yeni bitmiş.

Türklerin karşısında ise üç donanma var. Orta cemahta İspanyol Amiral Don Juan ve gemisi "La Real", yanında Papalık özel donanması ve komutanları Marcantonio Colonna, tam karşılığında kapitanıdır Müezzinzade Ali Paşa ve bayrak gemisi "Sultana". Sol cemahta (güneyde) Uluç Ali Rins ve karşısında Venedikli Giovanni Andrea Doria. Karaya yakın sağ cemahta (kuzeyde) Şuluk Mehmet (Mohammed Sirocco) ve karşısında Venedikli Agostino Barbarigo...

İnebahtı, kürekle yürüyen gemiler devrinin en büyük deniz savaşıdır. Batı dünyası için bu zafer, belki daha çok moral açısından bir zafer olmuş; "Yenilmez Türkler" nihayet yenilmiş. Hani hatırlarsanız, Vezir Sokullu Mehmet Paşa, Venedik elçisini yanına çağırması ve üç meşhur cümleleri sarf etmiş. Bu talihizc yenilimizle biz mirak ediyoruz söyleyebiliriz. Biz Kıbrıs'ı almıştık sözi kolunuzu kestik. Siz ise Lepanto'ya sadece sokulmuş birşey ettiniz. Kesilen kol yeniden amcazıma dönüş edilecek sokul, eskisinden daha gir çıkars.

İtalya'nın "Yeşil Kalbi" Umbria bölgesindeki hastası olduğum kasaba Gubbio'da, 42 yıllık arkadaşım Piero'nun büyük dedelerinden kalma, içinde üç adet gölü, dağları, tepeleri, ovaları olan 15 bin dönümlük kocaman bir arazideyiz. Türkiye'den kuru incir ve dut, siyah buğdayı, nar ekşisi ve kendi

Andries van Eertvelt.
The Battle of Lepanto of 1571, 1640

imalatı olan zeytinyağını getirdim. Salatalar yapıyor, tam buğday makarnalarını üzerine soğuk zeytinyağı döküp yiyoruz. Masada birdenbire, "İtalya'da annemin kuzeni Marina Tez'e 'Zeytinyağının Prensesi' derler, seni gıyabında tanır, arayalım, zeytinyağı hakkında ne istiyorsan ona sorabilirsin," dedi. Piero'nun kızı Vicky, babaannesi Kontes Mancini'nin kuzeni olan Marina Tezesinin arazilerini hiç görmemiş. "Aaaa ben de gelirim," deyince ertesi gün ben, Vicky ve kameramanım Aladar yollara koyulduk. Taze toprakları yeni çıkmış trüf mantarlarımızdan, Piero'nun imal ettiği özel tam buğday organik makarnalardan, benim getirdiğim fışkık lokumlardan, helvalardan, meyvelerden köca bir de hediyelik sepet yaptık. Marina'ya zaten telefonda ısınan kanım hemen kaynadı. Benim yaşlarda, eski hippî. Asil Roma ailesinin Roma'daki saraylarını bırakıp köy evine yerleşen asi evladi, bir dünya gezgini.

Birer salvo başlangıç atışı yaptıktan sonra, iki amiral gemisi birbirlerine ortalama beş mil süratle yaklaşmaya başlamışlar. Sultana'dan atış edilen toplar La Real'e büyük zararlar vermeye başlamış ancak La Real cevap vermiş. Türk gemisi yaklaşıncı toplarını gümbürdetmiş ve Sultana'nın güvertesinin büyük bir kısmını havaya uçurmuş. Gene de Türk sancak gemisi hiç kesmemiş. Tüm hazırla La Real'i bindirmiş. **Tüm leventler kofir gemisine atlamışlar. Türkler La Real'i ele geçirmek üzereler, Sultana'nın güvertesi boş. Türkler kazanmak üzere.** Durumu gören Papalık filosu komutanı Marcantonio Colonna, leventlerden boşalan Sultana'ya bordsından pruvasıyla son his girmiş ve âdeti gemisi kıyıye bölünmüş. Mizana direği gönderinden, üzerinde altın harflerle 28.000 kere "Allah" yazılı devir yeşil atlas Türk sancakını arya ederek yerine, haçlı Papalık sancakını toka etmişler. Bu esnada Müezzinzade Ali Paşa'nın türbanlı kellesi de bir mızrak ucunda mizana direği tepesine dikilmiş. kafilere, "vittorio, vittoria" (zafer, zafer) diye çığlık atmaya başlamış. Rum atışeyle yanan deniz, kızıla boyanmış. Sağ cemahtaki kurt denizci Uluç Ali, son anda Malta donanmasından bir sancak ve kapitanının kılıcını da kaptığı gibi, yedegine aldığı birkaç kofir gemisiyle İstanbul'a donebilmiş.

Büyük şenliklerle karşılanmış. Sultan, onun Occhioli den Uluç Ali'ye dönen ismini, Kılıç Ali olarak değiştirmiş. Sonradan kapitanıdır olacak, Kılıç Ali Paşa Cismi, hınamı ve kulliyesini inşa ettirecektir. Türkler 40.000 şehit ile 187 kalyon kaybederken, Batı ittifakı 8.000 ölü ve 13 kalyon yitirmiş. Papalık filosu amirali Colonna'nın son an müdahalesiyle savaşın kaderi değişmiş.

Marina'nın zeytinyağlarını tadıyoruz, fabrikasını geziyoruz. Akşama yemeğe davetliyiz ve kabiyette ötele falan bırakmıyor, misafir evinde geçeleceğiz. Akşamüstü antika mobilya dolu koca odamda, beyaz dantelli dev yatagında dinlenmeye çekiliyoruz. Zeytinyağının Prensesi derken anlıyoruz ki hakiki bir prensesin evinde misafirim. Yemeğe büyük eve geçiyoruz. Kapıdaki aile armasında bir Grek sütun (colonna) çizimi var. Koca bir çini soba ve duvarda portreler. 12. yüzyılda aileden ilk kardinal ve züccar boyuncu daha bir yığın kardinal, amiral, başpiskopos ve Roma valisi sıra sıra... Kabak kafalı, zayıf, afak tefek, zihli bir züccar "bu kim?" dedim. Marina Colonna gülümseyerek cevap verdi, "Büyük büyük büyük dedelerinden Marcantonio Colonna, 16. yüzyıl Papalık donanması amirali, Hani şu Lepanto Savaşı'ndan."

Scipione Pittone,
Marcantonio II Colonna, 16. yüzyıl

Vicky, Marina ve ben.

Marcus Graf

yaşamla hesaplaşma

Sanatçının Atölyesi, sanatı ve toplumu yenilikçi bir bakış açısıyla radikal bir şekilde incelediğinden sanatın daha da gelişmesini sağlıyor. Resim, sanatçının günlük yaşamda eleştirel bir yorumcu olan rolünü ortaya koyarak sanat kavramını yeniliyor.

Sanatçıları yüzyıllardır mutlak gerçeği ve evrensel güzelliği ortaya çıkarmak için dünyanın metafiziksel veya ideolojik yönleriyle uğraşıyordu. Jean Désiré Gustave Courbet (1819-1877) 19. yüzyılda sanatın odak noktasını günlük deneyimlerin trajedisi ve büyüüne kaydırduğunda, sanatçılar günlük hayatın gerçekliğiyle ilgilenmeye başladılar. Tam da o noktada Courbet, estetiğini sokaktan alan ve hikâyelerini halktan toplayan yeni bir sanat anlayışını vurgulamak için realizm terimini ortaya çıkardı.

Gustave Courbet, Fransa'nın Bourgogne-Franche-Comté bölgesinde yaşayan bir çiftçinin oğluydu. Sanatçı, sadece var olanı ve gözünün gördüğünü resmetmesiyle meşhur oldu. Bu bağlamda Gustave Courbet, eski ustaların idealist estetiğini, tarih ve mitoloji sevgisini reddederek neoklasisistlere karşı çıktı. Bununla birlikte, başta romantizmden etkileniş olmasına rağmen, onun duygusal öznelik ve yaratıcı hayal gücünün altını çizmesinden nefret etti. O, sanat dünyasına özgünlük ve somut güncellik kazandırmak için toplumsal yaşamı tasvir etmek istedi.

Gerçeklikle haşır neşir olmak topluma, kültüre ve siyasetle başa çıkmamızı sağlar. Bu anlamda, açık sözlü bir sosyalist ve daha sonra devrimci nitelikte olan Paris Komünü'nün aktif üyeliğini yapan Courbet, resimlerinde kasıtlı olarak eleştirel toplumsal ifadelerle yer verdi. **Sıradan insanları anda yakalayarak estetik bir şekilde tasvir etme seçimi, önceki zamanlara kıyasla yenilikçiydi; önceden sanat, esas olarak kilise veya politik seçkinlerin meselelerini ele alıyordu.** Fakat Courbet'nin resimlerinde gerçeklik herhangi bir idealleştirme veya güzelleştirme olmaksızın yansılıyordu.

Bu yazıda üzerine konuşmak istediğim resim, *Sanatçının Atölyesi: Yedi Yıllık Sanatsal Ve Ahlâki Hayatının Gerçek Bir Alegorisi* (1855). Gustave Courbet'nin yapıtları arasında olağanüstüdür; sanatçının atölyesinde kurgusal olarak bir araya gelen alegorik ve çağdaş figürleri resmeder. Başlıkta yer alan gerçek ve alegori çatışmasının çelişkisi, resmin aslında Courbet'nin hayatının otobiyografik bir yansıması olarak okunabileceğinin altını çizenken aynı zamanda toplum içindeki iyi ve kötüyü de yorumluyor. Bu nedenle, Paris'teki Musée d'Orsay'da görülebilen eser, hem gerçekçi hem de sembolik.

Sanatçının Atölyesi, Courbet'nin Paris'te 32 Rue Hautefeuille'deki atölyesinin göstergesidir. Her ne kadar eser o zamanın güncelini aktarsa da stüdyoda çeşitli zamanları, mekânları ve figürleri bir araya getiriyor. Bu eser, tarihi resim geleneği üzerine çizilse de gerçekçi bir betimleme değil, resimci bir dışa vurum/tezahürdür.

Kompozisyon üç ana bölgeye ayrılmıştır. Üstte, ortada ve altta.

Gerçeklikle haşır neşir olmak topluma, kültüre ve siyasetle başa çıkmamızı sağlar.

büyük bir tuvalin önünde oturuyor ve Ornaris yakınlarındaki Loue Nehri Vadisi'nin bir kısmını kendi "taşa" köklerine ve kişisel tarihine gönderme olarak resmediyor. Courbet'nin arkasında çıplak bir kadın figürü omuzlarının üzerinden resme doğru bakıyor. Kadının duruşu ve fiziği bizlere antik dönem figürlerini hatırlatıyor. Bu kadın figürü, sanatçının ilham perisi olarak düşünüldüğü gibi akademinin klasikçi tavrını sembolize ettiği de söylenir. Sanatçının önündeki beyaz kedi mutluluğun ve iyi şansın sembolü olarak kabul edilebilir.

Ortadaki son figür direkt olarak Courbet'ye bakan küçük bir çocuk. Kıyafetleri çocuğun kırsal bir geçmişi ve yoksul işçi sınıfından olduğunu gösteriyor. Böylelikle sanatçı akademiye, sanata, güzelliğe, gençliğe, mutluluğa, proletaryaya ve kendi geçmişine dair referanslarla çevrili.

Resmin sağ tarafında dostları, çalışma arkadaşları ve sanatseverleri resmedilmiş. Yukarıda, arkada ve köşede sanatçıya dönük bir biçimde, siyah takım elbisesi ve kızıl sakallıyla koleksiyoner Alfred Bruyas duruyor. Onun hemen yanında, Courbet'nin ahlaki düşünceleri üzerinde büyük etkisi olan ve Karl Marx'ın öncülerinden sosyalist filozof, politik teorisyen ve yazar Pierre Proudhon oturuyor. Onun da yanında,

Jean Désiré Gustave Courbet, Sanatçının
Atölyesi: Yedi Yıllık Sanatsal Ve Ahlâki
Hayatının Gerçek Bir Alegorisî, 1855

otarak resmedilmiş olan sanat eleştirimi Champfleury bulunuyor. Champfleury'nin arkasında yazar George Sand ve onun da arkasında Courbet'nin yakın arkadaşı sair Charles Baudelaire masanın yanında kitap okurken görülüyor. Resmin tamamı Ornsan'da yapıldığından, portrelerden veya fotoğraflardan kopyaladığı Paris aydınları, kültürel ve politik yaşamın iyi yanını temsil ediyor.

Resmin ve atölyenin tam aksinde yer alan diğer grup, hayatın sıradan ve olumsuz taraflarını temsil ediyor. **Sıradan insanların yanı sıra sefalet, yoksulluk, sömürülenler, sömürücüler ve ölümden geçimini sağlayanlar tarafından kişiselleştiriliyor bu temsil.** Ortada duran küçük çocuğun yanında, Courbet'nin tuvalinin gölgesinde oturan ve bebeğini emziren İrlandalı, fakir bir kadın var. Kadının hemen yanında, *Journal des Debats*'nin bir nüshasında yer alan kafatası herkese ölümün mütemadiyen süregelen varlığını hatırlatan güncel bir memento mori görevi görüyor. Bu his tuvalin arkasında yer alan çarşıya gerilmiş güfûle destekleniyor. Tasvir edilen manken akademide kullanılanları andırıyor ve akademik sanatın sonunun sembolü olduğu düşünülüyor.

En belirgin ve seçkin figür, grubun en önünde oturuyor. III. Napolyon, kaçak avcılık yapan, yanında av köpekleri duran, av bottarı ayağında bir şekilde betimleniyor. Resmin başlığında da belirtildiği gibi Courbet, resmin yapılmasında Napolyon'un rolüne değinmiş. Napolyon 1848 Devrimi'nden bahsediyor. 1850 yılında kendini imparator ilan

eden Napolyon, cumhuriyet fikrini çalan yasa dışı bir avcı olarak lakresmediliyor. Bu tabii ki oldukça cesur bir ifade. Bir başka önemli politikacı Ekonomi Bakanı Achille Fould, imparatorun arkasında Yahudi olarak resmediliyor. Son olarak, kimliği bilinmeyen bir rahip, bir palyaço, bir tüccar, bir cumhuriyetgazisi, bir bekçi ve bir kumaş satıcısının yanı sıra oturan gazete patronu Émile de Girardin'in ölümler kendisine devredilmesini bekleyen bir cenazeci olarak tasvir edildiğini görüyoruz.

Sayısız dini resim türünü, janr resmini, manzara resmini ve natürmortu bir araya getirerek Courbet, kendi döneminin oldukça ağır bir eleştirisini yapıyor. *Sanatçının Atölyesi*, sanatı ve toplumu yenilikçi bir bakış açısıyla radikal bir şekilde incelediğinden sanatın daha da gelişmesini sağlıyor. Resim, sahte sosyo-politikayı kırarak, sanatçının günlük yaşamda eleştirel bir yorumcu olan rolünü ortaya koyarak sanat kavramını yeniliyor. Bu çalışmanın önemi, kişisel hayat ile kamusal alanı birbirine bağlayan sanatçının belgeselci olarak kişisel katılımda da yatıyor.

Courbet, 1860'lardan itibaren orijinal sosyo-politik gerçekliğinden uzaklaştı ve daha çok nü. natürmort ve manzara resimlerine odaklandı. Yaşamının sonunda, Paris Komünü'yle ilişkisi nedeniyle 1871'de altı ay hapis yattıktan sonra, 1873'ten itibaren de kendisi ve ailesi, Tour-de-Peilz kentinde sığınağa yaşad.

Nilay Örnek

"benim misyonum bu çocuklara yardım etmekmiş"

Anaokulu sahibi babasının yasını tutmak isterken ilk önce Darülaceze'nin "gönüllü annelik" projesi, ardından "koruyucu aile" kavramıyla tanışan, şimdi eşiyile dört çocuğu bir ailesi olan moda tasarımcısı Simay Bülbül, kurduğu Kırmızı Çocuklar Derneği'yle yüzlerce çocuk ve gence umut oluyor.

Moda tasarımcısı Simay Bülbül'ü 10 yıl önce ilk gördüğüm günü hatırlıyorum; bir yaz partisinde dans ediyordu. Rasta saçları, gülen yüzü ve tarzıyla çok havalı olduğunu düşünmüştüm. Yıllar sonra bir arkadaşız olarak, yüzlerce çocuk için yaptıklarına bakıyor, onu yine hayranlıkla ama farklı bir takdir duygusuyla izliyorum.

Kendisi de bir koruyucu anne olan Simay Bülbül, Türkiye'de pek çok insana koruyucu aile olmayı anlatmak, çocuklara destek olmak için emek harıyor. Bunun için bir dernek kurdu; bu dernek yüzlerce çocuk için çalışıyor, çalışıyor... Siz de koruyucu anne ya da baba, aile olabilirsiniz, bunu yapamasanız ya da çok gençolsanız bile yine de çocuklara, gençlere destek olabilirsiniz. Nasıl mı? Anlatayım.

AİLESİNİN DE ANAOKULU VARDI

Simay'ın koruyucu annelik yolculuğu altı sene kadar önce babasının kaybetmesi ve yaşadığı yas dönüştü. Bu süreçte, o da çocuklara yakın olmak, onlar

için bir şeyler yapmaktaki misyon ve bu arayışta Darülaceze'nin "gönüllü annelik" projesini fark etmiş. Çok sıkı kontroller, birtakım bürokratik işlemlerin ardından kapıdan girmiş ve gönüllü anne olarak haftanın belirli gün ve saatlerinde, iki sene boyunca hiç aksatmadan altı çocuğavakit geçirmiş. Bu ziyaretlerde çocukların hep ayrıntımda olması, dışarıda vakit geçirememeleri onu rahatsız etmiş ve birtakım uğraşlar, özel izinlerle çocukları kendi evinde misafir etmeye de başlamış. İşte o dönem çocuklardan birinin bir "buluşmaya gelmesi, nedenini sorduğunda "O artık koruyucu ailesiyle," yanıtını almasıyla da "koruyucu aile" kavramıyla tanışmış.

NASIL OLUYOR DA OLUYOR?

Koruyucu aile olmak bir çocuğu evlat edinmekten farklı. Bazen anne-babaların haklarından feragat etmemesine rağmen çocuklar, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Müdürlüklerine bağlı kurumlardan birinde yaşıyor. İşte bu çocuklara ev sıcaklığı sunmak isteyenler için koruyucu ailelik devreye giriyor. Koruyucu ailesiyle yaşayan çocuğun kendi ailesiyle görüşme hakkı da oluyor. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup Türkiye'de ikamet eden, 25-65 yaş aralığında, düzenli gelire sahip, evli, bekâr, çocuk, çocuksuz herkes koruyucu aile olabilir. İşte bunları öğrenen Simay da bir çocuğa koruyucu anne olmak için başvuruyor. Evli olma şartı yok ama yedi ay kadar süren bürokratik işlemler sırasında evleniyor ve sonunda gönüllü annelik yaptığı çocuklardan birinin, Yaşar'ın koruyucu annesi de oluyor.

BİRDEN İKİ ÇOCUKLU

"Çok insan bana 'çocuğun mu olmuyordu?' diye sordu. Öyle bir şey yoktu. Sadece koruyucu anne olmak istedim," diyor Simay. Zaten Simay, Yaşar'ın evlerine geldiği hafta Ali Osman'a hamile olduğunu öğreniyor.

İki çocuk birden olunca bir süre yuvalarda gönüllü anneliği gidemiyor ama iki yıl sonrayeniden yuvalara gitmek istediğinde bu durumda "koruyucu aile" kavramını anlatıp yaygınlaştırmak hem de daha çok çocuğa yardımcı olmak için başlangıçta iki kişi, Kırmızı Çocuklar Derneği'ni kuruyorlar.

18 YAŞIN ÜZERİNDEKİLER UNUTULUYOR

Simay, kullandıkları dile özellikle dikkat ettiklerini söylüyor. "Başlangıçtan beri hiçbir ajtasyon olsun istemedim. 'Yazık bu çocuklara, zavallılar' gibi bir dili asla istemem. Onların içindeki renkleri nasil ortaya çıkarabiliriz, bunu düşündük. Kırmızı dikkatin rengidir, bu çocuklar da özen gösterilmesi, bakılması gereken, ilgi isteyen bireyler... Bu nedenle derneğin adını böyle koyduk. En önemli misyonumuz koruyucu aile olmayı anlatmak. İkinci konu ise yuvadaki çocukların hayatını kolaylaştırmak, yaşı daha büyük olan gençlerin sosyalleşmesine, öğrenmesine destek olmak. Bir 'Bilim ve Tasarım Merkezi' açtık. Bu kadar yıllık hayatımda belki benim için en önemli proje buydu. 3-5-8 yaş çocuklara onlara aktiviteyle bir arada oluyorduk. Nasıl mutlu oluyorduk! Nilay sana anlatamam. O dönem bu önemli bir proje oldu, yuvaların bir ihtiyacı olursa destek oluyorduk. Sonra ikinci el eşya-kıyafet olayına, ihtiyaçla görevirmaladaneşya toplama işine de girdik. Kardeş derneklerle bir araya geldik. Ve 18 yaşını geçen, devlet koruması devam eden ya da etmeyen gençlerle tanıştık. Bu çocuklar yuvadan çıktıkları an, üniversiteyi kazanamadıysa ya da memurluk hakları yoksa tamamen ortada kalıyorlar. Ev yok, iş yok, aile yok, yurt hakkı yok. Biz çocuklara sürekli ev açtık pandemi döneminde; onlara bir destek veriyor, ev döşüyor, erzaz veriyor, iş bulmalarına destek oluyor, sonuçta onlar ayaklarını yere basana kadar yanlarında oluyoruz."

Bu arada Simay, yuvalarda kalmış 18 yaş üzeri gençleri tanımlamak kalıyor, bir genç çağı da koruyucu anne oluyor.

"Derneklerle bir yemeyimiz vardı; orada kızımla tanıştım. Eşim Serhan'a Leyla'ya yaptığımız konuşmayı anlatınca "Hiç düşünme, o da koruyucu aile olalım," dedi." Simdi 3 yaşındakı Ali Osman, 8 yaşındakı Yaşar, Serhan'ın ilk evliliğinden sonra yetişkin oğlu ve koruyucu aile oldukları 22 yaşındaki kızları Leyla'yla birlikte, Simay ile Serhan'ın dört evlatları var.

Kırmızı Çocuklar Derneği'ne başıfş yoluyla yardım yapmak mümkün. Kullanılabilir durumdaki beyaz eşya ya da giysilerinizi başıfşabilirsiniz. Ya da siz de birer koruyucu anne-baba olabilirsiniz. Hatta arada Simay bana Türkiye'nin ilk bekâr "koruyucu babası" nı anlatı konuşmamızda, Oğlu ona ilk "anne" demesi misal!

Kırmızı Çocuklar Derneği, başıfş toplama ve koruyucu aile projeye yapması, sanatçı iş birlikleriyle bir şeyler üretmeye, bunları tanıtırken koruyucu aileliği anlatıp satışlarında elde edilen gelirlerle çocuklara, gençlere yardım etmeyi istiyor.

Dikkat edilmesi, pamuklara sarılıp korunması gereken bu çocukları göksuğuşınaylaştırmak için çalışıyor. Ona destek olanlar, çocukları

iyi şeyler kafası

Sunay Akin

bavuldaki balık

Ali Bedrettin, öğrenci yurdundaki odalarında kitap okurken uyuyakalan ağabeyinin portresini çizer. Hem de her gece, kırk elli tane... Aralarından beğendiği iki üç tanesini ayırır, ötekilerini çöpe atar.

Batı Cephesi Komutanı İsmet İnönü, 1919 yılında Kütahya mutasarrıfının oğluyla sohbet eder. Sekiz yaşındaki çocuğun söylediklerinden çok etkilenen İsmet Paşa, ayrılrken şunu söyler Rahmi Bey'e: Bu çocuğu dikkat et, bu büyük adam olacak.

Ali Bedrettin adındaki çocuğun İsmet İnönü'yü hangi sözlerle etkilediğini bilemiyoruz ama dört yıl sonra kaleme aldığı şu düşüncelerinden, yaşatlarından çok farklı olduğunu söyleyebiliriz. Eğer bizi göklere asan ömür ipleri hep bir büyüklükte ise ileride kim bilir neler yapacağız. Belki ben tanınmış bir ressam olacağım...

Ama ona inanmayan biri vardır: Okuduğu lisenin müdürü Şerif Bey. Oyle ki İstanbul'daki Güzel Sanatlar Akademisinin lise bölümüne gitmek isteyen Ali Bedrettin'e tasdikname vermeyi reddeder Şerif Bey... Böylelikle aile, öğrenci bileti yerine tam bilet parası ödeyerek gönderir çocuklarını İstanbul'a. Hakkı çıkan lise müdürü değil, İsmet Paşa olacak, okula girişinin altıncı ayında bir yarışmayagönderdiği resim çok beğenilerek büyük ödülü Ali Bedrettin kazanacak ve cebine de 40 lira geçecektir. Bu parayla kendine yeni bir elbise aldığı gibi, bir yıllık boyama masraflarını da karşılayacaktır.

Hocası İbrahim Çallı, bir gün Ali Bedrettin'in babasıyla karşılaşınca ona "benden alacağın aldı" diyerek, oğlunun resim eğitimine Avrupa'da devam etmesi gerektiğini söyler. Rahmi Bey'in Fransa'da eğitim gören büyük oğlu bu olayı duyunca kendisine verilen devlet bursunu paylaşmayı gözealarak Lyon'a çağırır kardeşini.

Ali Bedrettin, öğrenci yurdundaki odalarında kitap okurken uyuyakalan ağabeyinin portresini çizer. Hem de her gece, kırk elli tane... Aralarından beğendiği iki üç tanesini ayırır, ötekilerini çöpe atar. Tıp eğitimi alan bir Fransız arkadaşları bir gün odasına çağırır iki kardeşi. Odanın duvarları genç ressamın yaptığı, abisinin uyuyan çizimleriyle doludur. Çöp sepetine attığı resimler arasında beğendiklerini toplayan sanatsever tip öğrencisiyle başlayan dostluk sayesinde, Utrillo'nun adını duyar Ali Bedrettin ilk kez. Galeriler gezdikleri bir gün Utrillo'nun sergisine gitmek istediğini söyleyince, duvarlarda asılanların ürütlü ressamına ait olduğunu öğrenir. O günü şöyle anımsayacaktır, "Utrillo'nun resimlerini ilk defa gördüğüm zaman kılım kıpırdamadı. Aradan en çok üç ay geçti, Utrillo'nun en belalı tiryakilerinden birisi kesildim."

Günde on üç şarap için Utrillo, bir şişe şarap parasına sattığı resimlerinin arkasına "Benim için deli diyorlar, oysa ben alkolikim" yazan bir ressamdır. Utrillo, Van Gogh, Modigliani gibi lanetlenmiş ressamlardan biri olan Fikret Mualla da Paris kafelerinde bir şişe içki parası karşılığında resimlerini satacak, geçimini devlet destekli almadan, Hale Asaf gibi sadece fırça ve boyalarıyla sağlayacaktır.

Resim sanatında Ali Bedrettin adının sanatseverlere yabancı gelmesi son derece doğaldır. Çünkü eserlerinin altında "Bedri Rahmi Eyüboğlu" imzası okunur.

Eğitimi tamamlandısının ardından ülkesine geri dönen Bedri Rahmi Eyüboğlu, 1939'da Cumhuriyet Halk Partisi'nin düzenlediği "Yurt Gezileri"ne katılarak Edirne'ye gider. Ressamların Güzel Sanatlar Akademisi ve Ankara Halkevi tarafından seçildiği bu etkinlikteki amaç, "yurdun güzelliklerini yerinde tespit ettirmek ve sanatkarlarımızın memleket konuları üzerinde çalışmalarını sağlamak" olarak açıklanır. Mustafa Kemal Atatürk'tün emperyalizme karşı verdiği mücadeleyi, halkın bu mücadeleyi araması gibi, ressamlar da yeni bir anlam kaymakları bulmak, özgün eserler üretmek için Anadolu yollarına der. Altı kez düzenlenen "Yurt Gezileri"nde Mehmet Ali & Akşamsefası

Rahmi Bey ve oğlu Ali Bedrettin
fotograf: Eyüboğlu Ailesi Arşivi

Fikret Mualla, Paris'te
Cankaya'daki atölyesinde, 1952
fotograf: Hülya Toprak

"Eğer bizi göklere asan ömür ipleri hep bir büyüklükte ise ileride kim bilir neler yapacağız. Belki ben tanınmış bir ressam olacağım..."

65 ressam 63 kenti doğasıyla, kültürüyle, insanlarıyla tuvallere taşır. 800'e yakın eserini ortaya çıkıttığı, ülkenin bu en büyük resim seferberliğinin bir amacı da ortaya çıkacak olan resimlerle Anadolu'nun pek çok yerine Güzel Sanatlar Müzesi kazandırmaktır. Ne var ki bir kısmı Ankara'da Sergiev'inde halkla buluşan resimlerin yaklaşık 650'si kaybolacak, depolarda çürüyecek ya da kapanın elinde kalacaktır!

Bedri Rahmi Eyüboğlu, Edirne'nin ardından yurt gezilerinin beşincisinde Çorum'a gider. Bu kenti, özellikle İskilip'i öylesine çok sever ki eş Eren Eyüboğlu'na yazdığı bir mektupta şöyle der: Van Gogh'un yaptığı gibi tutup İskilip'i bir ressamın beldesi haline getirmemiz gerek.

1948 yılında Çorum'dan trenle İstanbul'a dönerken, Eskişehir'den biren bir kadın Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun kompartımanına oturur. Birer resim fırçası gibi dikilen ağaçların arasında yol alan trende laf lafı açar ve kadın Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun ressam olduğunu öğrenince, Fikret Mualla adında bir ressamın kardeşinin bir gün önce düşen uykuda şehit olduğunu anlatır. Bedri Rahmi duyduğuy haberle sarılsınken arkadaş, uçağı düştü pilot Melih Bey'in evli olmadığını, durum kardeşine bildirilirse kardeşinin tazminat alabileceğini söyler.

Bedri Rahmi Eyüboğlu, İstanbul'a varır varmaz Paris'teki ağabeyine acı haberi anlatan bir mektup yazar. Soluğu Fikret Mualla'nın yanında olan Sabahattin Eyüboğlu kötü haberi verir kendisine. "Siz leş kargalarınızın, kardeşimin mirasına konmak için uyduruyorsunuz bunları!" diyen Fikret Mualla, selamı sabahı keser Sabahattin Eyüboğlu'yla. Birkaç gün sonra yolda karşılaştığı Terzi Nedret Hanım da başsağlığı dileyince, on iki yaş küçük olan kardeşi Hüseyin Melih'in öldüğüne inanarak, yardım için Sabahattin Eyüboğlu'nun kapısını çalacaktır.

Bundan sonra anlatılan Bedri Rahmi şöyle anlatır Hıfzı Topuz'a: Avukat Ruhi Eyüboğlu'ndan bu tazminat işini ele almasını istedim. Fikret o bir vekalettekime gönderdi, ama kazanıldı ve böylece Fikret'in eline toplu bir para geçti. Olay bu ama Fikret bunu bir kere taktı kafasına, her bunalm dönmeye başlıyör sövmeye.

Fikret Mualla'nın pilot kardeşinin gökyüzüne asılı ömür ipinin İsmet İnönü Eskişehir'den trenle Ankara'ya bindiğinden öğrenen Bedri Rahmi Eyüboğlu, yurdunda uçarak yaptığı yolculuklarda karışmasın diye bavullarının üstüne balık resmi çizerdi...

Ezel Sadıker

BİLİNEN ŞEHİRLER, BİLİNMEYEN HİKÂYELER

roma

Dünyanın bir ucundan yola çıkan, sınırlanmaz bir virüs hayatımızı tasavvur edemeyeceğimiz kadar değiştirirken seyahat özgürlüğümüzü de elimizden aldı. Seyahat etmek belirsiz bir süreliğine namülküme ama Visa'ya olmak istediğin her yerde olabilirsin! İçini ısıtsın diye aramızdaki kilometreleri sıfırlayıp sana bir tutam Roma havası armağan etmek istedin. Güzel günlerle!

VISA

olmak istediğin her yerde

Papa 14. Clement, babasına yazdığı mektubunda "Sevgili babam, İtalya'nın sesto'sunu yanı öğleden sonra uykusunu hatırlıyordun, bu seni o kadar korkutmadı. Roma'dayken Romalılar gibi yaşamalıyız," diyor. Città Eterna'ya* yolu düğün adımlarını yaşamaktan zevk alabilecek bir hıza indirmeli, ıskalamamak için yavaşlamalı, tıpkı Romalılar gibi yürüdüğünden daha sık soluklanmalıdır.

Seluktanmak için birkaç öneri

■ Romalıların tadını çıkarmayı çok iyi bildiği avaré günler, eve en yakın barda**, zamanın parlatıldığı mermer tezgahla bir kahve ve bir çörek eşliğinde gazete karıştırarak başlar. Aylak yürümeye başlamadan saatler çıkarılmalıdır. Roma, güzelliğine dalıp gitmek varken saate bakanları sevmeyiz.

■ Melekler Köprüsü'ne uzanan **Coronari** sokagının başındaki Vicolo di S. Trifone, Roma'nın en dar ara sokaktır. **Söylenene göre sokak çok dar olduğundan geçenler öpmek ihtimal dâhilindedir.**

■ Çiçek Pazarı'nın yanındaki **Arco degli Acetari** kemirinin önünde daima yol çalışması olur ama eğer el arabalarını ve çimento torbalarını geçerseniz, yüzyıllar boyunca sirkelerin çağışığı büyüleyici bir avluja varırsınız. Burada çekilen her fotoğraf bir kartpostaldır.

■ 400 yıllık **S. Maria della Scala** ezanesi bugün modern ilaçlar satıyor ancak üst kalfalı boyalı vazolar, elle etiketlenmiş çiçeklerle dolu dükkân ziyaretinizizi "Papaların Ezanesi" olduğu 17. yüzyıla götürür.

■ Ezaneden ayrılmış bir Orta Çağ mahallesi olan **Trastevere**'deki deniz her vakit kalabalık olan Calisto'dan bir Pereni alıp, sokakta iken, mahallenin son yıllardaki değişimini hararetle anlatan gençler, aktüel meseleleri merak edenler için bir hazinedir.

■ Tiber Nehri'nin karşısında, dünyanın en eski Yahudi gettosunda, tabelasız ve gözden irak **Sora Margherita**'da menü her gün sarı bir kartona elle yazılır. **Burası bir lokantadan ziyade hayatın tadını çıkarmak üzerine ders**

sokağında hem eski peynir hem eski kadın seven peynirci Beppe, karesinden içeri girenleri biraz sarabın da yardımıyla hikâyeleriyle sarhoş eder.

■ Yönetmen Pasolini'nin filmlerinde yer alacak en otantik Roma yüzlerini sık sık aramaya çıkığı mahallelerden biri bugün hâlâ kendine has tavırını sürdüren **Pigneto**'dur. Sanatçıların müdavimi olduğu **Necci** nin yeşil bahçesi dondurma yiyecek kitap sayfaları karıştırmak için idealdir.

■ Antik Çağ'da Romalıların yiyecek tedarikinin büyük kısmını yaptığı **Emporium** limanına ve sığır kuyruğu yahnisi gibi Roma mutfağının meşhur tariflerinin doğmasına sebep olan Avrupa'nın en büyük mezbahasına ev sahipliği yapan **Testaccio**, bugün Roma mutfağında mükemmeliyetin kalesi olarak kabul edilir. **Bu mahalle âdeti yemek için yaşar: Her sabah kurulan pazar bir renk, ses ve koku cümbüşüdür.** Perşembe akşamları bıçak bileyici Fabio gelir ve "Hanımlar hanımlar!" diye başlayan anonsu duyan, başığını kapığı gibi sokağa iner. Mastro Giorgio'nun bahçesinde incir yapıklarında dıgılaşmış peccorino peyniriyle hazırlanan Carbonara ve kavurmuş yabani otlar, bol ev sarabıyla ve bol kahkahayla kalabalık sofralarda yenir.

■ Herkes **San Pietro Katedrali** nin kubbesine çıkmak için sırada bekliyordunuz, kubbenin en güzel hâli **Via Piccolomini** caddesinden görülür. Geceleri bir Vespa'yla bu caddede ilerlerken bağırarak şarkı söyleyen anlar kusurlar özgürlüğüne en çok yaklaşılan anlardır.

■ Hafta sonları Romalılar yüzyıllardır yaptıkları gibi civar köylere gider. Beyaz şaraplarıyla ünlü **Frascati** köyünde pazardan alınan yiyeceklerle ayakta kalan birkaç Fraschetta'dan biri olan **Osteria dell'Olimo** nun yolu tutulur. Fraschetta geleneğinde tek bir soru olur. Şarap çok taze olsun? Alınanlar masaya konulur, şarap gelir, şarkılar söylenir ve sokak bir anda şenlenir.

■ **Marino** köyünde bağ bozumunda meydanadaki çeşmede su yerine şarap akar hatta köyde bazı evlerin tesisatı çeşmesinden şarap akacak şekilde yapılmıştır ve zannedim bu dâhiyane fikir yalnızca yaşamayı bu kadar seven Romalıların aklına gelebilir.

*Eterni Şehir (Roma'nın lakabı)
**Bölünmüş kafeye her der.

Yekta Kopan

yalçın granit'in yenemediği müstahdem

Kasım ayının ilk günü, Türkiye'nin en önemli spor insanlarından **Yalçın Granit** bu dünyaya veda etti. Granit'in 1943 yılında Darüşşafaka'nın kapısından girmesiyle şekillenen spor hayatı çok büyük başarılarla, şapka uçurtacak haketlerle dolu. Türkiye'de basketbolun kurucu isimlerinden biriydi, "**parkenin ağır ağabeyi**" idi. Cenazesinde boyu uzun, eli-ayağı-yüreği büyük insanlar arkasından gözyaşı döküler. Spor dünyası sadece bir duayenin gödişine ağlamıyordu belli ki; doğru bildiğini söylemekten vazgeçmeyen birini kaybetmenin acısıydı bu. Sahi, kimseye eyvallah çekmeden, gerekirse kırıp dökme pahasına sadece doğruları söyleyecek kaç kişi kaldı geriye?

Yalçın Granit'le hiç tanışmadım. Ama oğlu Ali Granit'in yazdıkları ve anlattıkları sayesinde, çok yakından tanıyor gibiydim büyük efaneyi. Sadece Yalçın Granit'i anlatmakla yetinmeyip 20. yüzyıl ortasından bugüne Türkiye'de basketbolun haritasını çizen bir kitap hazırlamıştı Ali Granit: **Adanmak: Bir Hayalin Peşinde Yalçın Granit ve Türk Basketbolunun Hikayesi**.

Granit'i son yolculuktan uğurladıkta sonra, spora ve özellikle basketbola ilgi duyan herkese tavsiye edeceğim **Adanmak**'ı bir kez daha okudum. Henüz iki yaşındababasını kaybeden bir çocuğun başarı hikayesini zihnimde bir film gibi canlandırmaya çalıştım. Hep hızlı kararveren ve hemen harekete geçen biri olmuş Yalçın Granit. Futbola göz ucuyla şöyle bir bakıp dümeni hemen potalara kırmış. Henüz 14 yaşındayken, 1946 yazının sıcak bir gününde yakın arkadaşlarına şöyle demiş, "**Ben Samim Görecé diye birlişte doğdum, bana basketbolu öğretti, okul açılına sizinle de oynajacağız**". Darüşşafaka'nın camları kırık, içine güvercinlerin yuva yaptığı, inşaat için gereken çimento torbalarının deposu olarak kullanılan salonunda başlayan yolculuk, 17 yaşındayken Ali Sami Yen'in teklifini kabul edip Galatasaray'ın ilk profesyonel oyuncusu olmasıyla devam etmiş. Hemen o yaşında A Milli Takım kadrosuna davet edilmiş ve Napoli'deki Aldo Mairano Kupası'ndaki İtalya maçında ilk kez ay yıldızlı formayı giymiş. **23 yaşında, Fransa ligi şampiyonu Racing Club Paris takımına transfer olarak, Avrupa'da oynayan ilk Türk basketbolcu unvanını kazanmış**. Çok erken bir yaşta, 25 yaşındayken de oyunculuğu bırakıp koç olmuş. Koçluk kariyeri de başarılarla dolu: Darüşşafaka, Beyoğluspor, Milli Takım, Galatasaray, İTÜ, Eczacıbaşı... Sonrası yöneticilik, eğitimcilik, gazetecilik... Her saniyesi basketbolla geçen bir yaşam. Üç-beş satırık bir yazıda anlatmak olanaksız.

Öyle anılar ve anılarla dolu ki hayatı. Örneğin Hüseyin Alp'i bulup ondan bir basketbolcu yaratma macerası başı başına bir film konusu. Hem duygulu hem eğlenceli bir spor filmi çekmek isteyen sinemacıları duyurulur... En sevdiğim anısı ise "**bir başarısızlık hikayesi**".

1952-53 yıllarındaydı. Başbakan Adnan Menderes, Türk-İş yeni kuruluydu. Lütfi Akad'ın mükkemmel filmi *Kanun Namin* ve ilk renkli Türk filmi olan *Halıç Kız* seyirciyle buluşuyordu. Güneşli Başar "Avrupa Güzeli" seçilirken Safiye Ayla, Müzeyyen Senar ve Hamiyet Yüceser sahnelerin tozunu

atıyor. Dumlupınar faciasında 81 kişi hayatını kaybediyor. Anıt kabir'in yapımı tamamlanıyor ve Atatürk'ün naaşı buraya taşınıyor. İlhan Berk, 1952 yılında Yeditepe Yayınları'ndan çıkan *Günaydın Yergüzü*'ndeki şiirlerinde komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla mahkemeyle verilmiş, neyse ki beraat ediyor. Yorum Tefvik hayata veda ediyor. Haldun Taner'in 1949'dayazdığı, 1953'te Şehir Tiyatrosunda sahnelenecek olan ve Türkiye'de çok partili hayata geçişin öyküsünü anlatan *Günün Adımı* adlı piyesi, tam oynanmak üzereyken "zararlı görüldüğü için" tiyatroların yöneticileri tarafından repertuvarından çıkarılıyor. Melih Cevdet Anday'dan Yaşar Kemal'e, Adnan Benk'ten Fikret Adil'e çok sayıda münevver müthiş kinama yazıları yazıyor bu konuda. Adnan Benk'in Dünya gazetesinde kaleme aldığı yazısından bir cümle o günden bugüne kalıyor: *Çogu zaman krala zarar dokunulan, kraldan fazla kral taraftarı olanlardır*.

Aynı günlerde Yalçın Granit Galatasaray ve Milli Takım oyuncusu. Ayrıca serbest atış yarışmalarının da yıldızı. 1940'larda düzenlenmeye başlayan **serbest atış yarışmaları**, şimdinin All-Star maçları kadar ilgi çekiyor. Her yıl ligin en iyi şutörleri bu yarışmaya katılıyor ve üst üste altmışar serbest atış kullanıyorlar. Zor iş anlayacağınız, iyi bir şut stili, parmak hassasiyeti ve güçlü bir kas hafızası gerekiyor. Yalçın Granit bu yarışmalarda rakip tanımıyor. O yılların gazetesinde kupalarına bakınca en yakın rakibinden 3-4 basket önünde bitirdiği dereceleri alırlar gibi değildi. **60 üstünden** 55, 56, 57 sayı... Üçup gidiyor anlayacağınız. Amma velakin 1953'te böyle bir yüksekten uçuşu yakalayabilene aşk olsun: **Tam 58 isabet**.

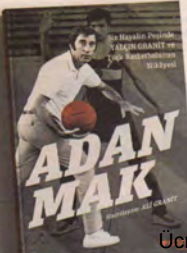
Ama gün geliyor, bir isim çıkıp bu başarıya alışıya ediyor.

O yıllarda önemli karşılaşmalara ev sahipliği yapan İTÜ Salonu'nun müstahdimi Halil Arslan, sabah erkenden gelip bakımını ve temizliği yaptığı salonda işi bitince seyrettiği oyuncularaöykünerek şut çalışmalarını yapmakta. Şutlarını göbekten çıkarsa da isabet yüzdesini günden güne artıran Halil, sonunda cesaretilerine toplam kendine bir feridansa çıkarıyor ve serbest atış yarışmasına başvuruyor. "**Benim en büyük yeteneklerimden biri şutlarımdı, o günlerde yapılan faul yarışmalarını da ekseriyetle ben kazanıyordum**", diyor Yalçın Granit, Halil Arslan'ın bu itirazı yüzdesini şöyle anlatıyor:

Fakat bir gün karşına bir salon görülsün çıktı ve bu gidişata birson verdi. Antrenmanlarda seken topları toplamla bana geri veren o adam, meğerse ben gittikten sonra aynı ciddiyetle serbest atış çalışmış. Yarışmada bir bakımlı ki benden çok atıyor. Bu, şut meselesiniyetenekten çok tekrarla ilgili olduğunun kanıtıdır. Salondan en son çıkan o oldu, en çalıştığı için yarışmayı da o kazanıyordu. Basketbol hayatımı o nu yenemedim noktaldık.

Bu hikâyede Yalçın Granit'in "çalışmayı" yaptığı vurguyu ve müstahdem Halil'e hakkını verirken gösterdiği alçak gönüllülüğü gözden kaçırmamak gerekiyor.

Bu dünyadan Yalçın Granit adında bir dev geçti. Sahi doğru bildiği yoldan sapmadın, çalışmanın önemini unutmadan,çıktığı yolculuğa yeni yolcular kazandırmak için yorulmadan çalışın ve hep doğruları söyleyen

Bu dünyadan Yalçın Granit adında bir dev geçti. Sahi, kimseye eyvallah çekmeden, gerekirse kırıp dökme pahasına sadece doğruları söyleyecek kaç kişi kaldı geriye?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteoy.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Candaş Tolga Işık

siyah tuşlarda keder beyazda mutluluklar

Herkes "Büklüm Büklüm" istiyor, "Dilek Taşı" istiyor. Ben inatla tek bir şarkı istiyorum, asla oralı olmuyor Ferdi Abi. Rakının bana verdiği yetkiye dayanarak istedikçe istiyorum, Ferdi Abi muhatap bile olmuyor.

2013'ün yaz başıydı. Bir üniversitedepaneldeyim, öğrenci arkadaşlarla sohbet ediyoruz. Sorular soruyorlar... Bir ara sıldırım... Dedim ki "Hep siz soruyorsunuz bir soru da ben size sorayım: En çok kimi dinliyorsunuz?"

"Sezen" dediler. "Ajda" dediler...

Anladım...

Üstüne "Ferdî Özbek" demesinler mi? Yanlış anlamayın, salonun yaşı ortalaması 20... "Yaşınız kaç, basınız kaç, siz nereden biliyorsunuz Ferdi Özbek'i?" Esmer, ufak tefek bir kız mikrofonu kapı. Hiç umutlanmıyorum, adı Ezgiydi. "Ben erkiler arkadaşından öğrendim. O da dayısından öğrendim. Bilen bilir, zaten herkes bilmesin Ferdi Özbek'i... Birakın onu bilmek bir ayrıcalık kalsın," demez mi? Çocuklara dedim ki "Madem dinliyorsunuz, haydi arayalım Ferdi Özbek'i..."

Ferdi Abi o sıra İstanbul'da hastalıklı uğraşıyordu. Keyfi yoktu. Öğrenciler yaka yaptığını sandılar, sonra baktılar ki ciddiymi, salonda "birazdan içeri Freddie Mercury girecek" heyecanı hâkim oldu.

Salonu organize ettim.Açtım telefonun hoparlörünü... İki kere çaldı, üçüncüde "Candaş" diye açtı Ferdi Özbek... Bütün salon hep bir ağızdan başladı. "Gözümdecanları koscoca mazi, sevgilim nerede ben neredeğim..."

Bir yanda Ferdi Abi ağlıyor, öbür tarafta biz, hüngürşakır... "Abi," dedim, "buradadurum böyle böyle, sırf bu çocukları hatırlama pes etmeyeceksin, yeneceksin o hastalığı... Sonra burayadurum böyle böyle..." "Söz," dedi.

Kibar adamdı. Beyazendilik çeketini hiç çıkmadı üzerinden... Hassas bir

kalbi vardı. İlk aşkınısalade tutulmuş, bir kuru bakışmayla sevdaya düşüp ülser olmuştu. Oyaştı iki ayda 30 kilo vermişti.

Türkçekonuşmayı bilmeyen adamlar "Piyaniist Şantör" diye küçümserken Ferdi Özbek dört dilde şarkı söylerdi. Hani şu "Öo Mehmet Beyler de gelmiş..." efsanesi vardır ya, sahned bir yandan şarkı söyleyip bir yandan konuşma işi... Ferdi Özbek başlatmıştı.

2008'de Posta'da pazar röportajı yapıyordum. Ferdi Özbek'le o yıl tanıştık. İlk röportajımdı, bu meşhur "sahrede konuşma" hadisesini sordum, "Konuşma işini ben başlattım ama baktım ki abarttılar, bıraktım. Adam çıkıp hayat hikâyesini anlatıyor. Millet şarkını dinlemeye gelmiş, senin geyik muhabbetini dinlemek zorunda değil ki!" demişti.

Dedim ya kibar adamdı.

2009'da TV8'de televizyon programına konuk ettim, tedavisi devam ediyordu. "Ölümden korkmuyorum, tek korkum gafil avlanmak," dedi. "O ne demek?" dedim, anlattı: **Bu sahne öyle bir şey ki öleceksem piyanonun beyazda öleğim. Alkışın verdiği haz beni hayata bağladı.**

Son nefesini vermeden birkaç ayönce telefonda konuşmuşuk, "Sakin dostlarınıza hastayım ya da param azaldı demeyin... Bir anda kayboluverirler. Ama şöret... Ben şöreti çok dikkatli kullandım çünkü biliyordum ki banason nefesime kadar lazım olacak o sevgi..." diyordu.

Belki hayatında ilk kez yandı Ferdi Abi! Yedi yıl önce kaybettik onu fakat bugün ne o şöretne de o sevgi dirhem azaldı. Yaşınız kaç olursaolsun bugün hâlâ Ferdi Özbek hayranı olmak için tek bir şarkısını dinlemek yeterli. Ve tipi yıllarönce üniversiteli Ezgi'nin o salonda söylediği gibi herkes biliyor ama bilen çok iyi biliyor Ferdi Özbek'i...

Ben ömrümün son yıllarında da olsa Ferdi Özbek'i tıyanan şanslı insanlardıyım. Onu tariflemek çokzor fakat bir kere Taksim Larespark'ta sahnesine gitmişim, herkes "Büklüm Büklüm" istiyor, "Dilek Taşı" istiyor, "İşte Bizim Hikâyemiz" istiyor. Ben inatla tek bir şarkı istiyordum, asla oralı olmuyord Ferdi Abi. Rakının bana verdiği yetkiye dayanarak istedikçe istiyordum, Ferdi Abi muhatap bile olmuyor. "Allah Allah" diyordum. Sahne bitti, söylemedi benim şarkıyı...

Evedönerken telefonum çaldı; oğlu Hilmi, "Bir dakika Candaş Bey," dedi. Kısa bir sessizliğin ardından, aniden arkada piyano çalmaya başladı... Ferdi Özbek o şarkıyı söylüyordu.

Salonun boşalmasını beklemiş, Hilmi'ye demiş ki "Herkes gidinece haber ver!"

Am nasıl söylemek!

Bir yandan ağlıyor bir yandan söylüyor.

Şarkı bitti, "Simdi niye çalmadığını anladın mı?" dedi.

O şarkı Ferdi Özbek'in Ferdi Özbek'i anlatan şarkısıydı.

Piyaniist...

Bir daha hiç istemedim o şarkıyı Ferdi Abi'den...

Am hep bildim. "Alkışlarla yaşar, yalnızdır piyanist..."

Bir daha hiç istemedim o şarkıyı Ferdi Abi'den... Ama hep bildim, "Alkışlarla yaşar, yalnızdır piyanist..."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Fedon

abim, dostum, sırdaşım...

**Boynumuz büküldü, onun
oturduğu sandalyeyi ben
devraldım. Resmini de ağaca
koyduk. Onu anmadan geçen
günümüz yok.**

Ferdi Özbeğin'i yıllarca bir sanatçı olarak çok beğendiğimi hatta onu dinlemeden bir günümün geçmediğini söyleyebilirim, ta ki onunla Bodrum'da tanışıp çok ama çok samimi oluncaya dek... Abi-kardeş, dost, sırdaş olunca, onun nasıl bir aristokrat, yerine göre çocuk, yerine göre çok sert ve otoriter, saygıyı ve saygınlığı ön planda tutan bir efsane olduğunu anladım.

18-20 yılımız sabah 11, akşam 12 devam etti zira gece hayatını sevmeydi. Yirmi kişilik değişmez bir grubumuz vardı ve reis oydu, abimizdi; o ne isterse o olurdu. O tatlı dilyle hiçbirimizi kırmadan empoze ederdi düşüncüklerini. Önerileri ve tavsiyeleri hepimize yol gösterirdi. Tatlı kaprislerinden ve yılların şöhreti, sevilen sanatçısı olmasından dolayı su kaldırırdı ama abime yakışırdı.

Onu son gününe kadar yalnız bırakmadık; ben ve bütün dostları ona baston olduk ama maalesef onu kaybettik. Ben şahsen yıkıldım, bir kolum koptu... Bodrum'un, Torba'nın sesi kısıldı. Grup dağıldı, tadımız tuzumuz kalmadı. Boynumuz büküldü, onun oturduğu sandalyeyi ben devraldım. Resmini de ağaca koyduk. Onu anmadan geçen günümüz yok. Kalbimizde yaşıyor ve yaşayacak. Size bir anekdottan bahsetmek isterim.

Ferdi abimiz hepimize karşı cimriyi oynardı. Misal bana gelen her iş teklifi için "Aman oğlum, koş çalış, paraya ihtiyacım var. İlaçlarım pahalalandı," derdi. Bu olay üç-dört kere tekrar edince, bir gün ikimiz baş başa otururken "Abi," dedim, "şayet paraya ihtiyacın varsa bende var,

Fotoğraf: Cemile Tınay / Ferdi Özbeğin.
Ferdi Özbeğin ile Sobah albümü, 1978. Kervan Plakçılık

**Ben ve bütün
dostları ona
baston olduk
ama maalesef
onu kaybettik.**

verebilirim. Ona buna afişe olma." Şöyle yanıtladı: **"Oğlum bende para çok. Ben insanları deniyorum. İşte seni çok sevmemin sebebi: Kimse bana bunu sormadı."** Tabii her ikimizin de gözleri doldu. Şarkılarında aradığı vefayı en azından bizlerden gördü.

Nur içinde yat, mekânın cennet olsun Ferdi abim. Seni tanyordum diyebilmenin gururuyla yaşayacağım. Unutmadım. Unutulmazsın.

bazı tipler

CAFE MÜDAVİMİ

KIRAATHANE MÜDAVİMİ

TÜRK GÖNÜLÜ BURADA OLDUKÇU İYİNİ ÇİFTLİ OTURMA STİLLERİ VAR

**“nasıl nobel almadı”
dediğim yazar**

Nedim Gürsel

yaşar kemal'in hak edip

ALAMADIGI NOBEL

20. yüzyıl Türk edebiyatının en önemli figürlerinden biriydi Yaşar Kemal. Benim de ağabeyimdi. Onun Nobel adaylığı özellikle Türk basınında uzun süre gündemde kaldı, çok fazla sözü edildi ama o beklerken her defasında başka yazarlara verildi ödül. Hatta bu yazarlar arasında hiç ismini duymadıklarımız da vardı.

1979 yılında iki Eski Tilda'yla Stockholm'e yerleşti Yaşar Kemal. Oraya yerleşmeden önce üç ay kadar Paris'te kaldı ve o sırada çok sık görüşme fırsatımız oldu. Bu konuyu çok fazla konuşmak istemedi ama hep bir beklenti içinde oldu ve hak ettiği hâlde Nobel Ödülü'nü alamadı. Bu benim kafamda bir soru işaretidir. Bir yazarmın iltla Nobel alması gerekmiyor ya Nobel bir yazarmın iyi olduğuna dair tek ölçüt değil ama istesek de istemesek de en önemli edebiyat ödülü, bunun kabul etmeliyiz. Nobel Ödülü beklentisi bir yazarı yıpratılabilecek bir duygu; Yaşar Kemal'in de bu sıkıntıyı, bu yıpranma duygusunu yaşadığını biliyorum çünkü bizzat gözlemledim.

Yaşar Kemal, Nobel alamadığı

çin değerinden bir şey kaybetmiş değilim, ne benim ne okurlarının gözünde... Kaldı ki son yıllarda zaten şaibeli bir konuma girdi bu ödül. Bir yıl verilmedi, sonra işi yazara birden verildi. Bir Bob Dylan geçreği de var Nobel tarihinde; bu, bana göre isabetsiz bir seçimi. Nobel Ödülü o sene prestijinden çok şey yitirdi çünkü Dylan tenezzül edip ödülü almaya gitmedi bile. **Böyle bir ortamda insanın aklına ister istemez bazı sorular takılır: Jürinin seçtiği yazar her zaman isabetli mi?** Değil. Nobel Edebiyat Ödülü için adı geçen yazarlar ve tahminler çoğunlukla tutmuyor; sonuç genelde sürpriz oluyor. Örneğin bu yılki ödül için Margaret Atwood'un adı geçiyordu, o da Nobel'i hak eden evrensel bir yazar. Kazanan şair Louise Glück'un ise adını duymamışım, onun şifrelerini ilk fırsatta okumayı isterim.

Ödül bir yazar için değerli
çünkü bir yapıt değerlendiriliyor; bu,
yazara bir cesaret verebilir, yazarın
maddi durumuna katkıda bulunabilir
ama şart değildir. Yaşar Kemal, Nobel'i
bekleyip de almayan bir yazardı.

Per Petterson'un
seçtiği 20 kitap

- 1- Silahlara Veda, **Ernest Hemingway**
- 2- Geniş, Geniş Bir Deniz, **Jean Rhys**
- 3- Utancı, **J.M. Coetzee**
- 4- Yaz Kitabı, **Tove Jansson**
- 5- **Tomas Tranströmer**'in şiirleri
- 6- Afrika Çiftliği, **Karen Blixen**
- 7- G., **John Berger**
- 8- Ricardo Reis'in Öldüğü Yıl, **José Saramago**
- 9- Anna Karenina, **Vlad Tolstoy**
- 10- Pan, **Knut Hamsun**
- 11- **Raymond Carver**'in öyküleri
- 12- Uğultulu Tepeler, **Emily Brontë**
- 13- **Alice Munro** nun öyküleri
- 14- *The Long Goodbye*, **Raymond Chandler**
- 15- Ince Memed, **Yaşar Kemal**
- 16- Dabirîliler, **James Joyce**
- 17- Kacırın Çocuğu, **Robert Louis Stevenson**
- 18- For Two Thousand Years, **Orhan Sebastian**
- 19- Bir Genç Kızın Anıları, **Simone de Beauvoir**
- 20- *Fierce Attachments*, **Vivian Gornick**

Livaneli

Sevdağım Hayat, yalnızca Livaneli'nin zengin ömrünün değil; aynı zamanda hapislerden sürgüne, darbeden ölümlere türlü deneyimle sınanan bir kuşağın da hikâyesi. Kendi sözleriyle: "Şimdi okuyacaklarınız, kolayca göreceğiniz gibi sürekli sanat üstüne düşünen, yaratı sancıları çeken ama dönemin ve ülkenin koşulları gereği zaman zaman politikadan kaçamayan birinin anıları."

MANDOLIN İNKILÂP 93.yıl Sayı 6

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanat Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Akar Kent Cennet • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport
İSTANBUL / Beşiktaş Pazar • İSTANBUL / Ataşahin Mimar • İSTANBUL / Çabaloğlu Sirketi • İSTANBUL / Akar Kent • İSTANBUL / Esenyurt City Center • İZMİR / Bakır • İZMİR / Çığ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranteyp.org>

Şebnem İşigüzel

neşemizi bulalım

Her kadın ömrünün bir yerinde düşer, kalır. Elinden tutup kaldıran yoksa sürüne sürüne kalkar. Çoğu zaman ona ne olduğunu hane halkı dâhil kimse bilmez, anlamaz.

Kadın ölü gibi yatıyordu. Komşu görür görmez anladı. Depresyon. "Depresyon kıpırdatmaz" diye düşündü. Ölmeden öldürür. "Çocuğum senin Zoom'un yok mu?" "Zoom?" dedi çocuk. "Heee," dedi sonra. Koşarak tabletinin başına gitti. Çocuklar anlamaz ama hissederler. Hissetmek anlamaktan daha kıymetlidir. Komşunun vaziyete el koyacağıni, annesine omuz vereceğini sezmişti. Sezgi mantıktan önemlidir. İkisini birleştirirseniz faydasını görürsünüz. "Mahallenin fırıncısı Selman Ağabey gibi damadınızi işe almak, sonra da kovmak zorunda kalmazsınız. Un stoğunu bitirmiş şerefsiz. Hayır, geniş perspektiften düşünüyorum." Komşu, pencereyi açarken laf kalabalığı yapıyordu çünkü bunu yapmak depresyondakinin cılız dikkatini başka tarafa çekerti. O öyle biliyordu. Kalkan aklını oradan alır, başka yere koyardı. Çevre değişiminin zihinsel olanı sayılabildi. Bir odayı havalandırmak gibi kafanızla laf kalabalığıyla bile olsa tarumar edilmesine ihtiyaç vardı. "Esnaf komşusunun gönlünü kırmış. Ayol memleket birbirine kız aldı, kız verdi. Birilerinin karnı böyle düşmanlıklarla doyuyor işte. Körü körüne bu düşmanlığa düşerseniz aç, işsiz."

Liseyi dışarıdan bitirmişti. Hedefi büyükütu. "Eli hoc-yarıydı ve hiçbir şey için geç olmadığını öğlenmiş. Yaptırıcı kölesi. O da hep...

demmişti. "Kim tutar seni. Her aileyi bir avukat."

Kadının elini yüzünü yıkadı. Üstünü değiştirdi. "Geçim zorluğu mu?" Değildi. "Başka bir kadın mı var?" Yoktu.

Her kadın ömrünün bir yerinde düşer, kalır. Elinden tutup kaldıran yoksa sürüne sürüne kalkar. Çoğu zaman ona ne olduğunu hane halkı dâhil kimse bilmez, anlamaz. "Bazen insanı içine attıkları, katlandıkları, göğüs gerdikleri yorgun düşürür."

Ev temizdi. Çocuk kahvaltısını etmişti. Öğle yemeği vardı, olmayabilirdi. Yataktan doğrulacak gücü kendisinde bulamayan kadın son gücüyle her şeye yetmeye çalışıyor olmalıydı. Ama kendisini ayakta tutacak gücü kalmamıştı. Bitik kadın. Her kadın ömrünün bir yerinde işte böyle bitirilir.

"Ben daha fenaydım," dedi. "Astığım çamaşırları toplayamıyordum. Islanıp ıslanıp kuruyorlardı. Kocamın donu komşunun balkonuna, çorapları çevre damlara, benim sütyen ağacın dallarına uçmuştu. Zaten öyle olduğunu fark eden balkon komşum geldi, çaldı kapımı. O bana yardım etti, ben de sana yardım edeceğim. Çünkü kadınlar omuz omuza vermezlerse, hâlden anlamazlarsa, kumdan kale gibi çökerler ve toz olurlar."

Kadının üstünü değiştirmesine yardım etti. Çay demledi. Kuruyan ellerini kremledi. Saçlarını taradı, topladı. "Çocuğu alıp çıkalım, parka gidip oturalım," dedi. Sıradan komşuluk ilişkilerinden öte samimiyetleri yoktu. Depresyon nedeniyle olacaktı, olmalıydı yoksa bu kadın kayar giderdi. Komşu, gözünün feri sönmüş kadına bakıp bunu anında teşhis etti. "Çocuğuna bir yumurta kırarak gücü kendinde bulamadığın günler olabilir. Bunun için suçlama kendini. Korkma, yardım iste."

Komşu şansı. Hem uyanık hem de şefkatli, yardımsever birisi olduğundan. Aldı kadını maniküre götürdü. "HES kodlarınızı görebilir miyim?" dediği manikürçüden kadının tırnaklarını narçeği kırmızısına boyamasını istedi. "Baktıkça için açılır. Senin için açılır, ben de senin depresyondan çıkıp çıkmadığını tırnaklarından anlayabilirim. Bu ojeleer uğultusu eşliğinde piyasayı konuşular. Yılbaşında giyilen kırmızı donun şans getireceği inancı gibi göstermelik şeylerle bakalım ne, ne kadar, nasıl toparlanabilecekti?"

O da kendi depresyondan çıkış reçetesini verdi. İndirim yaptı. "Ekonomik kriz olmasa hiç almazdım," dedi. Ekonomi bile depresyondaydı. Oksidan kokulu kuaför salonunda fön makinesinin uğultusu eşliğinde piyasayı konuşular. Yılbaşında giyilen kırmızı donun şans getireceği inancı gibi göstermelik şeylerle bakalım ne, ne kadar, nasıl toparlanabilecekti?" Kadını ve çocuğunu eve bırakırken "Böyle böyle iyi olacaksınız," dedi. **Ama en güzel öğüdü kuafördeki hanımefendi vermişti; "Kendine küsmeyeceksin. Kendine küsen depresyona girer."** Onun da iyi olma reçetesi vardı ve şöyle bir şeydi: "Bol tatlı ye. Komedi izle, neşeli şarkılar dinle, kitap okumaya çalış, kitap dinle, şair oku, kırkayama yap, örgü ör, boş oturma ama fazla oturma, dalıp git ama mutlaka evden çık, nefes al." Zaman böyle böyle geçti.

Bir hевenk muz, haşlanmış tavuk, suyuna çorba, pilav menüsüyöle yılbaşı geldi çatı. Cebinde parası kalan kuru yemiş ve alkol aldı. Malum kredi kartları eksikdeydi. Salıman Ağabey esnaf komşusunun gönlünü kazanma çabasına düştü, daha az çaldı, mahallenin yoksuluna askıda emekğin yanında ke bile dağıtı ama iş isten geçmişti. Kadın oğlunun istediği yılbaşı süsleriyle ışıkları aldı. Hasta bir kedişi sahiplendi. Komşusunun Facebook'tan çıkma sözlerini gülümseyerek dinledi; "Depresyon kum saati gibidir. Çevirince aynı kum diğer boşluğa akar. Aynı ruh keyifli tarafa geçer. Kötülük de böyledir işte. Çevirince bir vakit kötünün zultmettiği tarafın zamanı gelmiştir. Kötü işlerin değişeceğini hesaba katmaz." Evet, Selman Ağabey ne kötülük ettiyse komşu, konuyu yine ona kilitlediymiş. Çünkü etrafı karlılıkta sizin aydınlanma umudunuz yalan olur. Oysa iyyinin hep bir umudu vardır. Umudu olan iyi olsun, iyyinin yüzü gülsün. Kötü, kaçacak delik bulamasın. Depresyon hiçbir kadını yerle bir etmesin, sallasın geçsin.

"Hepimizin yeni yılı kutlu olsun," dedi komşu kadın.

"Selman'ın olmasın," dedi çocuk.

Gülürler. Gülüşleri. Gülüşim. Neşeye muhtacdır. Ne olur artık neşenizi bulalım.

Depresyon kum saati gibidir. Çevirince aynı kum diğer boşluğa akar. Aynı ruh keyifli tarafa geçer. Kötülük de böyledir işte.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org>

yaşlanmayan filimler

Genç yaşta bize mührünü vurmuş pek çok şey, ama şiir felsefe, ama şarkı film, araya giren yılların sonucu bizden uzaklaşmış olduğu için handiye yaralanıyorduk: Bizim yaptıklarımıza da bir gün öyle bakılmayacak mıydı?

THE CHASE/KAÇAKLAR

Başka Yollar'da, 1968'de sinematek üye oluşumuzun ve Mustafa İrğat'la arkadaşlığımızın başlangıç günlerinin hikâyesinden kısaca söz etmiştim. O yıl, Yeni Melek sinemasında birlikte Arthur Penn'in *The Chase*'ini, iki yıllık gecikmeyle izlemiş, enikonu sarılmıştık. Film üzerine Mustafa'nın *Yeni Sinema*'da (1969) çıkan yazısının etkisiyle, filmi 1971'de bir kez daha gördükten sonra Ulus'ta yayımlanan yazımı acemi olmaktan da öte, pek kötüydü.

Yarım yüzyıldan fazla zaman geçmiş aradan, 6 Eylül 2020 gecesi Arte'de Penn'in filminin gösterimi olduğunu öğrenince heyecan içinde ve endişeyle hazırlanımda, son dönemde "eskime sorunu" etrafında sıkça durduğumuz bir yaş dilimine geçtirmiş içindi: Genç yaşta bize mührünü vurmuş pek çok şey, ama şiir felsefe, ama şarkı film, araya giren yılların sonucu bizden uzaklaşmış olduğu için handiye yaralanıyorduk: Bizim yaptıklarımıza da bir gün öyle bakılmayacak mıydı?

Sinemanın sınırları içinde kalarak sürdürmek istiyorum bu belâli soruşturmayı. Erken sayılabilecek yaşta doğan sinema tutkusu, başyapıtlarla aykırı ürünler arasında yaşadığımız gelişlerin ödesinde, öncülü bir kategorinin için içine girmesine yolaçacak "arayı" mıza bağlıydı 1970'lere geçerken: *Walkabout*, *Vanishing Point*, *Straw Dogs*, *Le Samourai*, *The Accident* gibi filmler insan ilişkileri ve yaşama felsefesi eksenlerinde toy duyarlılığımızı eşeliyordu.

The Chase hem bu özellikleriyle hem de kaknem toplumcu gerçekçi anlayıştan uzak siyasal boyutuyla güçlü bir örnek getirmişti, çıktığı dönemde. Yarım yüzyıl sonra, gösterim sona erdiğinde iki farklı kuşağın içinden aynı anda geçerek *The Chase*'i izlediğimi anladım.

Özel tabakada,

kaçınılmaz, filmin bendeki geçmiş süren bir nabız atışıyla eşlik etmişti bana, 1968-1971 arası bir kesitin içinde daha çok, bir de ama, Duhuldeki Deney'i hazırlarken Mustafa'ya yâdedişlerimiz katılmıştı araya.

Nesnel tabakada, bir bakıma şaşırarak, Penn'in yaptırım bana kalırsa eskimediği, onca zaman sonra gücünü koruduğu yarışına vardım. Lillian Hellman'ın usta işi senaryosu, Brando'nun görkemli "performans"ı, Duval'in kompozisyonu, bunları yavaş yavaş zımıyorum: Sıradışı, her şeyden önce...

yetkin bir sahne olarak gerçekleştirme hüneriyle sıradışı iş çıkarmış Arthur Penn. Kılı kırpırdamamış 1966'dan 2020'ye *The Chase*'in.

CHINATOWN

The Chase'in ardından, 46 yaşındaki Chinatown: Zerre eskimemiş bir başyapıt daha. Town'un deliksiz, sımsıkı senaryosu alt döşemeyi sağlıyor, ama Polanski müthiş bir anlatım dersi veriyor bence, her sekans, her "plan" tablo gibi işlenmiş. Pek az böyle yönetmen çalışmasıyla karşılaşıyor bugün.

Görünüşte gerilimli bir kara film, arkasında koyu bir toplumsal panorama analizi sözkonusu; aynı Penn'in filmindeki gibi. Amerikan sinemasının, bu düzlemde, Avrupa sinemasından üstün özellikleri vardı o dönemde – daha çok da senaryo yazımından kaynaklanıyordu o fark. Buna karşılık ABD'nin faşist cadı yöntemleri, önce McCarthy döneminde en yetenekli sinemacılarını sürgüne gönderilmesine yolaçtı, sonra da Chaplin'den Polanski'ye yetenekli Avrupalıları dışarı püskürttü: bedeli olmuştur.

Chinatown'un oyuncu kadrosu özel: Nicholson, Huston, Dunaway üçgeni karmaşık yapıyı yüksek düzey oyunlarıyla taşıyorlar. Herkesin gözünde kült sahne: Polanski'nin 30 saniyelik gözüküşü filmde biçakla Nicholson'un burnunu şaşıtması.

Ve: Goldsmith'in güçlü müziği. Sahi *The Chase*'in John Barry imzalı müziği de filmin önemli damarıydı.

**Yeni Melek sinemasında
Arthur Penn'in
The Chase'ini, iki yıllık
gecikmeyle izlemiş,
enikonu sarılmıştık.**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://tntey.org>

Cem Davran

rabarba

Film dublajlarında yüzlerce kez karşılıklı oynayan oyuncuların aynı kişi seslendirdi. Yakala onu diyen ile emredersiniz diyen hatta yakalanıp yapmayın ne olur diye yalvaran oyuncuların sesi aynı kişi oldu.

Seksenlerin sonuna yaklaşıyoruz. Video kaset furysı sarmış her tarafı. Çeşitli yollarla yabancı filmler giriyor ülkeye, binlerce kaset. Hemen çevirmenlere dağıtılıyor, dublaj yönetmenleri kadroları oluşturup karanlık kayıt dükkânlarında filmlerin Türkçe dublajını gerçekleştiriyor ve kasetler dükkanlara dağıtılıyor, kiralınmak ya da satılmak için. Yıllar süren çok ciddi bir ekonomi oluşuyor o günün koşullarında. Bir gemiden kaçak girmiş bir film, limana adım attığı andan itibaren elden ele dolaşıp sonunda tüketiciye dublajı yapılmış hâlde ulaşıyor, bu yolculukta herkes kazanıyor, hem de iyi kazanıyor. Konuya hakim olmayanlar için karmaşık gibi görünen dönem sektörü, aslında kendi koşullarını ve kurallarını kendi pratiğinden çıkararak, son derece basit ve özellikle ekonomik sıkıntı çeken tiyatrocuların en önemli geçim kaynağı o sıralar. Küçük bir örnek üzerinden basitçe anlayabileceğiniz bu ilginç, küçük ve geçici piyasanın benim için anahtar sözcüğü rabarba. Şimdilerde çoktan yok olmuş video kaset dünysının az bilinen ama çok kârlı yolculuğunda genellikle atlanmış bir dönemdir bu, rabarba dönemi.

Şehirdeki onlarca mekândan biri, Stüdyo Gala. Fındıkzade'de ara sokakta, yerin altında küçük bir dublaj stüdyosu. Haftada en az üç dört yabancı filmün dublajını yapıyoruz, sürekli iş. Bu yüzden çekirdek bir seslendirme kadromuz var. Çoğu zaman filmi izlemeyen, çevirisi bile gelmeden seans dağıtıyoruz kadroya. Seans dağıtmak bir saatle, filmi parçalarına ayırma işi, dekapaj diyoruz. Tıpkı filmlerin karşık çekilmesi gibi. Başrolü konuşan giriyor stüdyoya, en az iki seans çıkıyor. Bu arada bir seans üç saat. Sonraki seansa taşarsaydınır kâşe daha ödemek gerekirdi. Her dublajcının kaşesi var, o kaşe bir seans ücreti demek. Filmi ne kadar iyi parçalar, dekapajı ne kadar iyi yaparsan dublaj maliyeti o kadar az oluyor. **Ana rolleri dağıttıktan sonra bir de rabarba kadrosu ayanılıyor. Hem kisa replikli rolleri seslendirecek hem de filmin tamamındaki yarı anlaşılar ya da anlaşılmaz kalabalık sesleri yapacak bir kadro bu.** Genellikle acemilerden ve dublaj pratiği yeterli olmayanlardan kurulan, kaşesi düşük seslendirmeçiler. Binlerce kişilik sahneleri bile bu küçük ekiple seslendiriyoruz, bir de o sırada etrafta başka birileri varsa, herkesi stüdyoya sokup bütün rabarbaları kaydediyoruz. Garsonu konuşan bir sonraki sahnede polisi, başka yerde sesini değiştirip soforü falan konuşuyor. İncelemeler, çiğlikler, kalabalık mekân sesleri, ne varsa işte. Öyle kayıtlar yapıyoruz ki rabarbaları incilese filmi konuşuyla ilgilenmezsin.

Savaşta düşmana saldırı hazırlığı var, dublaj tekstenin de oraya git, dikkatli olun, ateş, hücum gibi notlar yazılı yani aşağı yukarı böyle şeyler söylenecek. Rabarba ekibini stüdyoya aldık, görüntülerin üstüne kâğıtta yazılanlara benzer sesler kayıtlı olacak. Belli bir yerden sonra da zaten orijinal sesler kullanılacak. Bu da yazılı, parantez içinde orijinal notu var, oradan sonra bizim sesler bitecek. Orijinal notu yazılıysan parantez açılmış ama kapanmamış yanlışlıkla. Şimdi o rabarbayı bulun dinleyin, arada şu sesleri duyarsınız: Dikkat edin, ateş, siz arka taraftan saldırın, sen benimle gel korjin! Bir arkadaş onu da rabarba cümlesi zannedip araya sıkıştırmış. Sen benimle gel korjin!

Kraliyet sarayında kalabalık seslerin içinde futbol muhabbetleri, kovboy barında kumar oynayan silahşor rabarbasında pişti, elli iki idaralı, daha neler neler.

Bir süre binlerce Hint filmi gelmeye başladı, alıcısı da çok, gece gündüz Hint filmlerinin Türkçe dublajını yapıyoruz. Hintçe bilen mi? Tanımayız öyle birini. Çeviriler saldırm çayırta mevlam kayıra. Oyuncuların tavırlarından, görüntülerinden kim kindir, ne söylemektedir, filmin konusu ne, tahmini atmasıyın çeviriler yazılıyor hatta bazen hiç yazılmıyor. Küçük notlar var, ona göre seslendirme yapıyor. Sahneyi iki sevgili diye seslendirmeye başlıyorsunuz, sonra o iki kişi bambaşka bir ilişkide çıkıyor. **Bir süre sonra bu saçma durumun öyle bir pratiği geliştiki ki ufaktan Hintçe anlamaya başlayanlar, az fireyle filmlerin çevirisini doğruya yakın yaparlar oldu.** Şöylesine abartık sahneler konuştuğumu net hatırlıyorum; dublaj tekstenin, iki arkadaş önce sevgi üstüne konuşurlar, sonra kavga ederler, uzunca olan diğeri silahla vurur, yazıyor, bu bilgilerle sahneyi seslendiriyoruz, vallahi oldu bunlar. Tabii bu doğaçlama dublajı yapabilecek seslendirmeci sayısı o kadar da çok değil.

Senkron problemi yaşamayacak, kıvrak zekası olacak, seans sarkıtmadan karakteri konuşacak... Gelelim Hintçe filmlerin Türkçe rabarba bölümlerine. Bu bölümde hiç bilgi yok tekteler. Filmin tamamına ilişkin bir çeviri yok, rabarba için nasıl olsun? Sahnede yüzlerce insan var, biz hep birlikte yedi sekiz kişi dublajını yapıyoruz. Mecburen aynı sahnede rabarba içinde kim ne kadar ses değiştirebiliriz o kadar anlaşılmaz ses kayıtlı ediyor. Şu bilgi de tarihe geçmeli: Bu ve benzeri film dublajlarında yüzlerce kez karşılıklı oynayan oyuncuların aynı kişi seslendirildi. Yakala onu diyen ile emredersiniz diyen hattayakalanıp yapmayın ne olur diye yalvaran oyuncuların sesi aynı kişi oldu. Bu kombinasyonun rekoru kaçtı hatırlamıyorum.

Rabarba dönemi diye işaretlediğimiz yıllar tıpkı kendine benzeyen, kendi saçmalıklarına barındıran ve sonunda sesizce yok olan ilginç bir zaman dilimiydi. Havasız, karanlık stüdyolarla, o yılların en önemli ustaları en yüksek kaşelerle seansları tamamladılar, kiralarını ödediler, geçindiler. Dönemin bizzat kendisi rabarbaydı, aklımızda kalan anlaşılmaz fısıltılar, fondaki gürültüler.

Gece gündüz Hint filmlerinin Türkçe dublajını yapıyoruz. Hintçe bilen mi? Tanımayız öyle birini.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Fotoğraf: Depo Photos. © Bildiyen ve ZMA Wne, 1994

1986 senesinde Alanya'dayız. Otelde üç gündür müthiş bir hazırlık var. Aslında Alanya'da değil, Almanya'dayız dersek daha doğru olur; otelin neredeyse tamamı Alman. Ailece tüm maçları seyrediyorlar. Üstlerinde formalar, otel balkonlarından sarkan bayraklar, yer gök Almanya. Bizler de zamanında Brezilya ve Almanya'yı her dünya kupasında sevmişizdir. Ama bu defa sevdamız Arjantin olmuş. 1980'li yıllardan beri takibe aldığımız, 1982 Dünya Kupası'nda sille tokat, tekmeler ve dizlerle sindirilmiş "Küçük Dev Adam"ın yanındayız. Şimdilerde "Messi mi, Ronaldo mu?" diye sorulur ya (niye ikisini yorştırırız hiç anlamam) o zamanlar "Pele mi, Maradona mı?" diye ne kalpler kırıldı durduk yere.

Final günü sabah kahvaltısından itibaren ortaklı tezahüratlardan yıkılmaya başladı. Arkadaşım Bıçakçı Remzi ve tatsız tuzsuz bacağı sinir oluyorlar. "Sanki Gelsenkirchen'deyiz anasını satayım. Ne yani, biz şimdi Alman turistlerle büyük salonda maç izlerken Arjantin bayrağı ya da formasıyla gidersek dayak mı yiyeceğiz bunlardan?" Hemen resepsiyona gittik. Otelde bir sürü ülke bayrağı var ama Arjantin bayrağı yok. Resepsiyondan biri müthiş zekâ koka bir öneride bulundu. "Kartonlara *Argentina* yazalım, elinize Türk bayrağı alın öyle olmaz mı?" Kıza nasıl baktıysak bir anda beş yıl yaşlandı sanki. Atladık arabaya, Alanya Çarşısı'nda bir şeyler buluruz diye. Arkadaş, kafayı yiyetmiş. **Almanya'dan final almış habirimiz yok. Her yer 1986 şampiyonluk formaları, atkıları, bayraklarıyla dolu.** Canımız sıklı. Sahil tarafından giderken üzeri hasırlarla kaplı, mavi-beyaz kareli örtüler olan masalarıyla bir kafe-bar gördüm. Daldık içeriye, çıktık bir masaya. Nasıl olsa gelmişiz, bari soğuk bira içelim derken ona değdi buna değmedi misali o sıcakta peşe biraları yuvarladık, hesabı ödedik. Patronu yanımıza rica ettik. "Bak abicğim, Arjantin-Almanya finalini izleyeceğiz. Kaldığımız otelin önüne, kafenin önüne, her yere..."

"Tanrı
Maradona'yı
yarattı,
Maradona da
futbolu!"

Bayrakları var, formaları var, şapkaları var. Çarşıda mavi-beyaz mendil bile bulamadık. Senin şu örtüler kareli de olsa Arjantin bayrağı gibidir. Şunları emaneten ver, maç bitiminde getiririz. İstersen parasıyla sat, alırsız. Adam yüzümüze baktı, baktı... "Maradona var ya Pele'den bile büyük futbolcu. Geçen Dünya Kupası'nda sille tekme hakkını yediler çocuğun. Alın kardeşim istediğiniz kadar örtü, sonra getirin ama inşallah biz kazanırız," dedi. Onun da Arjantinli olduğunu gördük, iyice coştuk. Aldığımız mavi-beyaz kareli masa örtüleriyle döndük otelimize.

Hemen odamıza çıktık. Altımızda beyaz bermuda şortlar, beyaz tişörtler, beyaz spor ayakkabılar... Adam başı iki tane örtü almıştık Birini pelerin gibi omuzumuza attık, diğerini de güneydoğu usulü kafamıza bağladık. Sanki Urfa Harran'da hasada gideceğiz. Maç saati yaklaştı, aşağı indik. Ortalık yıkılıyor. Odalara kadar müthiş bir uğultu var. Zaten hazırlanırken biraz daha içivermişiz. Onun da verdiği cesaretle dalıverdık Maradona sevdası üç Arjantinli, 550 Alman'dan oluşan kalabalığın içine... Bizi öyle görünce bunun bir animasyon gösterisi, bir hoşluk olduğunu zannettikler. Kahkahalar ve alkışlar geldi. Üç Arjantinli rahat durur muyuz. verdik coşkuyu avaz avaz, "Argentina... Argentina... Argentina..."

Salondan önce bir "yuuuhhh" geldi. Neyse sonunda centilmence alkışlayanlar oldu da ortam biraz sakinledi. Kendimize oturacak yer bakiyoruz; mümkün değil çünkü tika basa insan dolu. Almanların içinde formasıyla, bayrağıyla yerini almış. Alman'dan daha çok Alman olmuş kiçimi yirtarak bağırarak otel kuaförü Mamaluk Nürten'i görünce iyice canım sıklı. Sabah kahvaltısında "Ay hiç anlamıyorum bu futboldan ne zevk alıyorsunuz..." demiştik oysa. Güçlünün, kazzanın yanında olayım bari ha. Görürsün Nürten. Gittik ekrana en yakın çölek çocuğun oturduğu sandalyelerin de önüne çömdük. Benim maç izlerken kendime göre totemlerim vardı. Her türlü... <https://rantey.org>

koyacağım. Almanya gol atamayacak," dedim. Kale seçiminden sonra gittim ekranın Arjantin köşesine pabucu patik gibi kanırta kanırta yerleştirdim. Gülenler olduğu gibi "Maç bitiminde sana o pabucu yedireceğiz," diyenler de vardı elbette

Maç başladı, her Almanya atladına müthiş bir haykırma ve gıcıklar. Arjantin gelince yuhlar ve ıslıklar... İlk golü attık, sevincimizi bastırdılar. İkinciye attık, iyice kıl kapmaya başladılar bizden. Biralara ve karşılıklı ataklar peş peşe giderken Alman turistlerden dev gibi biri gitti, benim sihirli ayakkabıyı köşeden aldı. "Ya bunu alır ayağına giyersen ya da denize atarım" gibi bir şeyler söyledi. Bıçağı Remzi'nin tatsız tuzsuz bacağına aslında zehir gibi sivri dilli olduğunu gösterdi. "Sen ne kadar Almansan biz de o kadar Arjantinliyiz. Ver ayakkabıyı işine bak" falan dedi. Tatsızlık çıkmasını diye aldım, ayağıma giydim. Anaaa, maçın kaderi değişti birden, olacak iş değil. Önce bir gol yedik, otel yıkılıyor sandım. Ardından Almanya ikinci golü de atınca, Alanya Kalesi yıkıldı gibi geldi bana. Oldu mu maç 2-2 beraberlik Koca koca Almanlar önümüze geliyor, bağırıyor, önünü avuçlayan mı istersin, Almanya güneşinden nasibini almamış kar beyaz kıçını açip gözümüze sokan mı... Biri gidiyor, öbürü geliyor. Biralara, şarkılar peş peşe tekerleniyor. Bıçağı Remzi'yle göz göze geldik. "İsterlerse ayakkabımı yaksınlar, bu finali Almanya'ya veremeyiz. Eğer Arjantin şampiyon olamazsa, yemin ediyorum kendimi tokatlarım," dedim.

Kalktım, herkesin gözü önünde ayakkabımı çıkardım. Bu defa ikinci yarıdaki Arjantin kalecinin köşesinde ters çevirip bıraktım. Kahkahalar ve alaycı hakemalar geldi. Geldim, sakince bizim Arjantinlilerin yanına çıktım. İşte o anda sanki Diego'ya bir gönül bağı kurduk. Maç boyunca üçlü ve dörtlü presle ve sertlikle yıldırma çalıştıkları o Küçük Dev Adam, yine yapacağını yaptı. Üstüne gelen Alman pazarlerinin arasından cetvel gibi bir top attı Buruchaga'ya. Orta sahannın on yayından Almanya kalelerine doğru akarken, biz üç Arjantinli onunla beraber emekleyerek pozisyona girdik. Sağında ben varım, solunda Bıçağı Remzi, tam arkadan tatsız tuzsuz bacakları geliyor. Aman bu gol kaçmasın derken, yerden mızrak gibi topu kaleye yollayınca, biz yerde sarmış dolay olduk. Almanya tribünü de sarhoş dalaş kıvamına geçti. Araya sağduyulu dostlar girdi, gerginlik savuşturuldu. **Hakemin bitiş düdüğüyle beraber mutluktan ağıladık, Arjantin ağıladı. Daha çocukken "Bir gün gelecek, dünya kupası finalinde oynayacağım ve o kupayı kaldıracağım," diyen Maradona da ağıladı.** Televizyon odası anında boşaldı. Yaşlı bir Alman amcamız zor saklinestirdik. Her şey bunun yüzünden oldu düşüncesiyle ayakkabımı köşeden alıp ısırmaya başladı. "O ayakkabıyı sana yedirirler mi? Arjantini şampiyon yaptı. Diego'nun çocukluk hayalini gerçekleştirdi. Ver ayakkabıyı, al şu buz gibi biray" diyerek Neiberg Amca'yı ikena ettik. Biraz kendine geldi saklinesti. "Onların elinde Maradona gibi bir yıldız var. Şampiyonluk kupası ona çok yakıştı," dedi.

Maradona futbol adına ne yaptysa hep yakıştı zaten. Takım dünya şampiyonu oldu, topluma öyle bir güven geldi ki askeri vesayet bitti. Barcelona'ya 5 milyon euroya transfer oldu, dünyada ses getirdi. İtalya'nın 70 yıldır şampiyon olamamış takımı Napoli'ye 10 milyon dolara "evet" dedi ve üstelik takımı iki defa şampiyon yaptı. Koca Ferrari firması sadece onun için ilk ve tek üretimişi siyah Ferrari'yi hediye etti ona. Falkland Adaları'nda, İngilizlerin öldürdüğü genç askerlerin intikamını ve itibarını iki fantastik golle aldı. İlk attığı, Tarr'nin eliyle oldu kimse görmedi. Ama ikinci gol tüm zamanların en fantastik golü oldu. Sahadaki İngilizlerin hepsini, neredeyse kulübede oturan, kenarda ısınanları bile tek geçti. İngilizlere'yi imha etti.

Maradona, -dünyoda gelişmiş geçmiş ve gelmekte olan kimler varsa bilemem- hızlı, farklı, gormekli, büyüleyici, müthiş oyun zekası ve büyük lider özellikleriyle çığıyı en tepeye koydu ve "ey insanoglu, ben görevimi yaptım, herkese ağıdı" dedi. Bir Napoli taraftarı zamanında onun anlatılan anlamlı cümleyi kurup, hislerime tercüman olmuş:

Tann Maradona'yı yarattı, Maradona de futbolu
ADIOS EMPERADOR.

Görül Edward Munch,
The Sniell of Death, 1915

Nihat Sırdar

boşluk

Dunya tarihinden görüldüğü en garip günlerden geçiyoruz. Teknolojinin bu kadar geliştiği bir çağ ama ölüme çare bulamıyoruz. Buluyoruz ama zaman alıyor. O arada insanlar ölüyor, sevdiklerimiz elimizden kayıp gidiyor. Onlarca arkadaşımızın babası, annesi, kuzeni gitti bu son bir ay içinde. Ve öyle şeyler yaşıyoruz ki...

Vefat haberi geldiğinde, alışkanlıkla cenazenin ne zaman alacağını soruyoruz. Çoğun toprağa verildiğini, kimseyi riske atmamak için haber vermediklerini söylüyor insanlar. Ne kadar zor kimse olmadan uğurlanmak, mezarlık görevlileri için rutin bir iş muamelesi görmek. Babanı, anneni defnederken omzuna yaslanacağını, sana destek verecek insanları yanında görememek. Hem annesini hem babasını kaybetmiş biri olarak, o günlerin, o anların ne kadar acı ve ne kadar mühim olduğunu bilirim. Hayatı boyunca unutamayacağı şeyler yaşar insan o gün. Kimin yanında durduğuna asla unutmaz mesela. **Kimin omuz verdiğini, kimin o gün yanından hiç ayrılmadığını, iş olsun diye değil, dost olduğu için yanında olduğunu görür.**

Hayatta ilgili çok ciddi bir muhasebe günüdür cenaze günü. Sadece giden için değil, geride kalan için de geçerli. Herkes mezarlıktan kurtulmuş olur. Sanki gidip orada yalnız

birakırsan yanlış yapacağının gibi gelir. Yıllarca birlikte olduğun, seni büyütmiş anneni, babanı orada bırakmak istemezsin. En kahredici kabulleniş o mezarlıktan çıkışta yaşanır. Eve doğru giderken hayatın akışına kızsarsın. Sanki hiçbir şey olmamış gibi hayatın devam etmesi saçma gibi sana. Eve gidince eksiklik daha da çok vurur yüzüne, ilk başta gelen gidenin çokluğundan anlamazsın, başka şeylere takarsın.

Duadan sonra ikram edilen pilava karabiber isteyene kızsarsın mesela. Zikkinin kökünü yesin diye düşünürsün, Karabiberi burnundan içeri dökmek istersin. Açılan tuhaf ve lüzumsuz sohbetler kulagina gelir, duymazlıktan gelmek istersin. Çayını demli isteyene de kızsarsın, çaktırmadan miras konusunu açmaya çalışsana da.

Sonra... Herkes gider. Kocaman bir boşluğa baş başa kalırsın. Günler geçer, acıya alışırın. Zaman hem ilaç olur, sevinirsin hem de unuttuğun muym diye kendi kendine kızsarsın. Sonra bir bakarsın 10 yıl geçmiş üstünden. Ama sanki didn gibi aklında kalır tüm bu yaşananlar. Cenaze günü mış gibi işlerin insanın beynine. Şimdi öyle bir durumdaki ki o günü yaşıyamıyoruz. Sevdiklerimizden yaninda olamıyoruz. İçimiz içimizi yiyor ama yapamıyoruz. Kocaman bir boşluk oluyor mezarlıkta. Üstüne ne atarsan at dolmuyor.

**Günler geçer,
acıya alışırın.
Zaman hem ilaç
olur, sevinirsin
hem de unuttuğun
muym diye kendi
kendine kızsarsın.**

RADYOCU KAFASI

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

67

yaşıma...

(Senden ricam, yazıyı okurken,
Ahmet Kaya'dan "Ben Beni" yi
dinlemen...)

Sevgili yirmi beş sene sonraki ben...
Bunları neden yazıyorum?

**Kendimden yaşça büyük
kendime "abi" mi demeliyim?
Yaşıyor musun hâlâ?**

Bilmiyorum.

Ama yaşıyorsan, bu mektubu
okuyacağımı biliyorum...
Samimiyetimize istinaden adımızla
hitap edeceğim sana,
Özür diliyorum.

Celil;
Çok kızsınsın bana değil mi?
En doğal hakkın...
Çok hoyrat kullandım bedenimizi,
Ama inan 67 yaşına gelebileceğimi
hiç almadı aklım.

"Mutluluğu uzaklarda aramıyorum"
diye gözlük takmayı reddettiğim
miyobumuz dokuz numara oldu mu?
"Olmadım" diyorsa, boku mu yesin.
Beynim, midem ve kulağım
mutludur kesin.
Ama,
İş isten geçmediyse, akciğerlerim
ve karaciğerime
Onlardan tüm kalbimle af dilediğimi
iletir misin?

Kalp demişken...
O nasıl?

Yoruldu mu artık
Kanamaktan?
Kanamaktan?
Yanmaktan?

Vazgeçti mi,
Kendini buruşturulup bir kaldrım
kenarına atılmış,
Boş ve depozitosuz bir pet şişe
sanmaktan?

Hâlâ aynı evde misin? Bundan emin
değilim,
Ama hâlâ Beşiktaş'ta
Ve aynı mahallede,
Ve kırada oturduğundan
Kesinlikle eminim.
Zira,
Sen ne kadar şimdinsen,
Ben o kadar deminim.

Bize biçilen hayatın
Lale Devri'ni yaşadığımı
farkındayım.
Çok sevildim mi? Muallak...
Ama bir sürü hayvanı ve bir miktar
insanı çok sevdim.
Yaşıyorlarsa, yanındadırlar.
Selamımı söyle muhakkak.

Celil...
Tamam bitiriyorum, dayan az daha...
Gittiysen, devrin daim olsun.
Ama
Hayattaysan hâlâ...

Ölümünden değil, haddinden fazla
yaşamaktan korktuğumuz için,
Hatta belki de sırf bu yüzden,
2020 Kasım'ının ikinci Çarşambası,
Saatsabah 5'e 23 kala,

Yazılarımızı okuyan insanların
seslerinden yankılar,
Her duyduğunda eşlik edeceğin şarkılar...

Aklına geldikçe tebessüm edeceğin anılar,
Aklından bir an olsun çıkmayacak acılar...

Brakıyorum
Sana.

"Hafıza-i beşer, nısyân ile malûdür"
demişler...
Defterimize son sayfaları yazmak,
sana kismet olursa,
Affetmeyi de özür dilemeyi de
Nolur
Unutma.

BASUCU
KİTAPIM

ÖZGE ÖZBERK

Türk'ün Akli Nasıl Çalışır?

Nispeti: İrfan Sıralı
Ekimistanız Akademi Yayıncılık, 2019

En sevdiğim yer:

Dinleğin. Akil öğretme veya akıl okuma
niyetiyle değil, karşımdaki lafını bitirince
ne diyeceğimizi düşünerek veya bambaşka
şeyler düşünerek değil, sadece bizi ilgilendiren
kısımları cımbızlayarak değil, kendimizle ilgili
konuşma fırsatı olarak değil, karşımdakinin
hotosını veya yalanını yakalamak amacıyla
değil; sadece anlama niyetiyle dinlemek, ilişkiyi
sağlamlaştıran en önemli adımdır.

HAKAN KURTAŞ

Hissedilen Zaman

Nispeti: Hakan Kurtas
Çevirmen: Özgür Dalgıç Sürken
Metis Yayıncılık, 2018

En sevdiğim yer:

Altta yatan duygular ifşa olduğunda, kişi artık
nedenleriyle orantısız olan tepkilerinin insafına
kalkmaktan kurtulur.

ÖZGE KÜPELİ

Çürümenin Kitabı

Nispeti: E. H. Çimen
Çevirmen: Hakan Kurtas
Metis Yayıncılık, 2020

En sevdiğim yer:

Dünyada yapacak hiçbir şeyimiz ino/madığı
apaçtır; fakat kokusuzmamızı gevşeklik içinde
sürdürmek yerineter kokuları yayarız ve leğ gibi
koku bir havanın içinde kalırız soluk soluğa.
Tarihin tamamı kokusuz olamaz; hâlinde;
çıkardığı kokular geleceğedeğir buram buram
yayılır. Oraya doğru kaşarız; hiç değilse her
çürümenin içinde bulunan o taze için...

EMİRE SOYDU

Güneşi Uyandırılm

Nispeti: İrfan Sıralı
Çevirmen: Saiter Dalgıç
Metis Yayıncılık, 2020

En sevdiğim yer:

"Monpit, hayat budur işte. Hep giden birileri
olur. Ne yürek unutulur ne dâmler ölür. Bunlar
sevdiğimizde yaşamaya devam eder. Ama birileri,
zamanı geldiğinde gitmek zorundadır."

Senin basucu kitabın hangisini?

En sevdiğin yer seç:
bize yazın @kafadergi.com adresine
fotoğrafınızı da ekliyerek yolla,
gelenek ay bu sayfada yayımlanacak!

Hazırlayan: Pinar Akal

Gökhan Dağıstanlı

dügâh

**Doğanın bedenleri kucaklayışını
görünce hüznü yersiz buluyor
bir yanımı. Özlem, var gücüyle
tokadını vurunca ayılıyorum.**

Camin önünde oturuyorum, kuşlarla göz hizası. Şehrin havasından hızla çekildi denizin buğusu. Morg gibi soğuyor yeryüzü. Paltolarda naftalin kokusu... Yapraklar ömürlerini tamamlıyor ve can veriyor toprağa. Oturup doğadaki güle oynaya akışı seyrediyorum. Bu tezat iklimi başımdan alıyor. Gençliğimize silah çekerken zaman, yaşamayı iş edinmiş canlarda bir sonbahar şenliği almış başını gidiyor. Sonra insanlar telaşlayıyordur kaldırımlardan, yavaşça ıssızlaşıyor şehrin sokakları. Yaklaşan kışa aldırmayan bir araba geçiyor, oldukça fiyatlı. Boza diye bağırıyor ekmek teknesini omuzlamış bir adam karanlığı yırtarak, bir sarhoşun yerden kesiliyor ayakları. İnsanları düşünüyorum. Kim bilir kaderimize ne kadar zaman ekildi? Hafta sonuna kelepece yaşamalar, contası bozuk bir çeşmeden tene dokunmadan akıyor. Günlerinin çoğu kiralanmış ömürlerin, bedelleri ödeniyor azar azar. Mısır, aralık ayının sadece dört günü pazar. Hüznün yanına uzanıyorum. Kiderim konuşmaya yetmiyor. Hem konuşsam ne yazar? Sessizliğimiz boynu hakkıyla kalın bir kurdun sessizliği. Akımda kurduğum aşklar hücre hücre yayılınca yaşamayı nasıl kutsadığım ortada. Ümidümüz bir gün kuyuya düşüyor öbür gün sultan oluyor Mısır'a. Bunca gel-git insanda can bırakmıyor. Ayağımızı çekmeden gaz pedalından, son sürat gidiyoruz ufuktaki musalla taşına. Geçmişe saçılmış anları aklımızın hüneriyle vurunca, cümleler bir şey anlatmıyor, susup oluyor heceler. Kim bilir kaç günaydınımı daha kaldı, kaç iyi geceler?

Camin önünde oturuyorum, arkası can pazarı... Ölüm kol geziyor şehirde. Yanımızda, yöremizde havayla beraber soğuyan vücutlar... "Düştü" diyorlarmış çok eskiden, "Dürüyordu, düştü"lünca zamandır öldü diyorlar. Düşümlere ölümleri iş üzülyorum muydu acaba anlaşıyor? Doğanın bedenleri kucaklayışını görünce hüznü yersizbuluyor bir yanım. Özlem, var gücüyle tokadını vurunca ayılıyorum. Kirilıyor tevekkülün cam şişesi. Cenaze merasiminde "Giden o değil de kalan biz miyiz?" endişesi. Bir yandan sanıyoruz ki ölümümüz kimseninkinde benzemeyecek, herkes bir başka üzülecek camii meydanında. Mezarlıktan kimsenin evine dönemeyecek. Her raka masasında kadehler bize kalkacak ve dolacak gözler. Yaşamak biz olmadan kimseye tat veremeyecek. Öte yandan, kaybettiklerimizi zihnimizin sisinde bir daha kaybetmişimiz ortada. Günlük dertlerimiz arasında ayıklanamayınca anılar, geçmiş bir kere daha geçiyor. Belli ki yaşamayı değil de kendimizi yüceltiyoruz. Tanrı'nın bizlere küçükük oyunlu bu. **Birliğe giden yol önce bireysellikten geçiyor. Kendini her şey sanıp mutlu mesut yaşarken düşünmeye başlınca kendi içinde kayboluyor insan.** Gözlerde sebebi henüz keşfedilmiş yaşlar... Bir hücrenin kendisinden uzaklaşıp önce dokuyu, sonra organı, sonra vücudu keşfetmesi gibi. Zorla ve zamansız olamaz, yumurtla ancak içeriden kırılırsa hayat başlar. Biliyoruz, bunlar yazıldığı gibi okunmuyor. Vaktinden önce açılıyor insanın zihni. Yine de yaşadığımız neyse onu biliyoruz. Bu Tanırsal tasarrufların belirlenir kuralıdır. İnanç bir yere kadar tutuyor bizi. Öyle ya, insanın başka bilmek başkadır. Durdugun zaman zihnin şoför mahalline geçince gözleme dayalı gerçeklikten ayrılırsın. Ama göz görmeyi, burun koklamayı, el dokunmayı arar İla olmak için. Üstüne korkuyula inmanmaya da eklersen en ikellenden yaşamak budur işte. Bu bir üstten bakış değildir. Sönsüz bilgilerin içine çebeletini fark etme seviyesi olsa olsa. Mısıl atakmalı parçalarıyla birleşen ve birleşen birleşen arasındaki ilişkiye, varlığın fiziki olaylarının izafiyetine henüz yetmiyor

**Günlük
dertlerimiz
arasından
ayıklanamayınca
anılar, geçmiş
bir kere daha
geçiyor.**

nefesim. "Delireceksin be oğlum!" diyorum kendime, kırılıyor hevesim. Hem Newton fiziği neyime yetmiyor? Dönüp bakıyorum evrende bıraktığım izlere, birkaç otopsi raporundan deri kalıntılarım dökülyore. Büyük raki getiriyor doktorlar taziye. Bütün sıcağınım durmadan provoke ediyor. Bir kadın masaya hâlâ sıcağını bırakıyor ve utanmadan bana ölümsüzlüğü düşündürüyor. Koparmadan topluyor bir başkası çiçeklerimi. Hâliyle yaşıyormuşum gibi geliyor. Işık yayılıyor bir çift ıssız gözden. Bu kez parçacıklı mı dalgalı mı bakımıyorum. Kendi sözümü dinleyip yaşamaya dönüyorum. Bu hâle bürününce başkaları kaygılı mı merak ediyor. Kim bilir acıları ne kadar eski? Kimlerden öğrenmiş yanlış sevilmeyi? Kim tutup konmayacak yere koymuş değerini? Tandık bir insan üzüntüsü, kanksanmış inançsızlık, gümbür gümbür kalp gürültüsü... Dinliyorum, atışları sancılı mı? Aldatmak ve aldatılmak ağrısı asılmış mı boynuna? Sevmek için sebeb aramam mı? Böyle susmayı dinlenilmekten mi öğrenmiş? Aldığı nefes ruhuna yaramış mı?

Kendinden başkasını düşününce hayat yeniden başlıyor. Bir çocuğun, bir işçinin, bir kadının hakkını gözetince yaşamak kendiliğinden yavaşlıyor. An ki uzayabilmesile ünlüdür, niteliği değışince ve tadından yemmez ömür sevgiler yalansız, dolansız sevinç. Doğa, kış vakti yeşeriş sevenlerin gözünde, gülüşüyor tepelerinden gökyüzü. Bu sevenler ki hislerini bir amaçın üzerinden asırsın sevmiş olsunlar. Onlar kendilerinden başkası için çabalamaz insan. Umut, sevgi söyler son sözü. Dünya daha bir neşelenir, uyuklar derinleşir, umulur ya hastalar iyileşir. "Büyük sır" dersin adına eğer aradığın şey gizlidir. Cevabı gözünde büyüktükçe önünde bulamaz insan. Umut, insanlar sevmeyi öğrendikçe filizlenir!

Yoruyor beni. Şır, belki biraz şır...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

SAÇMALAMAKTAN KORKMADAN YAZ, KAFA'DA YAYINLANSIN!

**KAFA DERGİSİ'NİN BİR SONRAKİ SAYISINDA
SENİN YAZIN DA OLABİLİR!**

**SAÇMALAMAKTAN KORKMA, YAZINI HAZIRLAYIP GÖNDER,
JÜRİ TARAFINDAN SEÇİLEN YAZI
BİR SONRAKİ SAYIDA YERİNİ ALSIN.**

AYRINTILAR @KAFADERGISI INSTAGRAM HESABINDA.

**SAÇMALAMAKTAN
KORKMA.**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Levent Erden

dikkat akışkanlık çıkabilir

Çalışanların işveren markasına sadakatle, iş ömürlerinin sonuna kadar orada çalışması umut edilir. Bu da yıllar içinde departmanlar arası duvarların kalınlaşp, sürtüşmenin keskinleşmesi demektir.

Su akar. Her akar. Döküldüğünde de akar, akabildikçe vardır. Durdukça, ya zemin onu emer ya o buharlaşır kurur. Nehirler, dereler... her aktıkça vardır. Ne kadar hızlı akarlarsa o kadar çabuk göle, denize, yani vorsa ulaşırlar. Bir taş, bir kaya, suyun akışını engelleyen, suya en fazla aslında suyun zaman içinde kurumasına, buharlaşp yok olmasına sebep olabilir. Her türlü sürtünme de aynı etkiyi yapacaktır.

Trafığın çok akıcı olması gereken yollarda tek bir aracındırması, araçların yan yana gelip tartışması... Bırkaç saniye bile süse arkada kilometrelere kaç kuyruğu oluşabilir. Her türlü basit kontrol noktasında ise trafik kilitlenir. Hele hıza en çok ihtiyaçtın olduğu, bir yer yetiştirmek, bir şeyi yakalamak, birine erişmek gereken durumda, sanki bütün kontrol noktaları sizin yolunuza dizilmiştir.

Bırkaç dakikalık mesafeler için saatler boyu yolun açılmasını beklemek gerekir. Bile durdurulan sizeniz, sürüş ikiye katlanır. Her belgeniz kontrol edilir, biryerlerebağlanıp kontrol edilir üstelik; yanınızda değil, on metre ötede duran ve ona döğrumutlaka kobbyotavriyla yüürnen araca erişipyapılır kontrol, şef tarafından. Duran arabaların belgesini toplayan her memur bir de burada kuyruk olmasına sebep olur. Bütün bu kontrol ve memurlar, her nedense yağmur yağp trafik arasıpına döndüğünde yok oluverir, bir tanesini görmezsiniz. Döğumlerin çözölmesi gece yarlarını bulur.

"Akışkanlık" hayatın değişmez hâline geçer. Hele teknolojik gelişmeye birlikte hayatın en önemli belirleyici parametresi HIZ. Hızı yakalayamayınca, kısıp sürede oyundan düşmek zorunda. Değişim ve dönüşüm hızını dil dışarıda tutup söylemek kaçınılmaz. Bu, kurumların için geçerli olduğu kadar, bireylerin için de geçerli. Hayatı devam ettirmek için, akışp sürdümek için sürtünmesizlik sağlanmalı ya da sürtünmenin minimuma indirilmeli.

Nedir sürtünme? Kurumlarda hiç kessen her şey sürtünmedir! Departmanlaşma başp başına sürtünmedir.

Her departman, Cumhuriyetleşmeöncesi İtalya gibi bir tepeyi surlarla çevirip, bayrak dikip, muhtariyetini ilan edivermiştir. Küçükçekirliklerkendi borularını öttürür. "Keypiay" altına tikıştırılmış sübjektif mantıklı, obez büyümeye odaklı hedefler, aslında kurumun üretim, satış, pazarlama gibi belli departmanların için geçerlidir. Bunların pek çoğp destek olup hayatı kolaylaştırmakla yerinesürümüne fabrikası gibi çalışır. Ay tili herkesten bağımsız, kendi hedefini, zamanlamasını, iş akışını kendi belirler. **Kimse de o işi onlara karşı çıkacak kadar bilmez. Tartışırın üzerine damperli kamyonla kısıtlanarak, teknik detaylar ve çok kötü yerli karşılıklar bulunmuş kavramlar boca edilir.**

Nefesin kesilir. Her konuda üç yerdin fiyat almaktan sorumlu satın alma ise prosedürler, ihaleler, pazarlık metotları yaratarak kurumun kararının tek kaynağı gibi davranırsalar da yapayzekanın bu işin çoğunu rahatlıkla yapıpğı dönemim yaklaşımasından kaypı duyulur. Ama değişmezler. İşeğ zaten varlığını gerektelendirmek üzere, aslındaçok basit indirgenmesi gereken yapıları tek-çift taraflı ya da noktali okların birleştirdiği kutular kutular kutular ve onlara tikıştırılmış görevler yaratmakla geçirin. Yıllardır "kendini beş yıl sonra nerede görürsün" diye beş yıllar boyu sorarak...

Ana ya da destek, bütün birimlerde çalışanların işveren markasına sadakatle, iş ömürlerinin sonuna kadar orada çalışması umut edilir. Bu da yıllar içinde departmanlar arası duvarların kalınlaşp, sürtüşmenin keskinleşmesi demektir.

Hâli bîyemen toplantılar sonrasında neredeyse Mehmet Ali & Akşamsefasi

her kararın her aşamada birileri tarafından sürekli onaylanması gerekir. İş büyüdüğüce onaylayacak meri ve tayıl da büyür. Daha meşgul ve erişilemez büyükler,zaten pek kut olan zamanlarındaonay bekleyen dağlar ve her sayfasında aynı imzaya kurban edilecek kâğıt tomanları tikıştırılmış akordeon imza dosyalarında belge eritmek zorundadır.

Ortaya çıkması geceler, hafta sonları almış, uğruna tatiller, eğlenceler, sevimler erelenmiş projeler, birkaç dakika içinde reddedilmeye ya da "bir de şu baksın" benzeri kaçınılmazsonlaramahkûm oluverir. Inovasyon, "ecayit" mangallarında kül bırakmayan klşe bağımlısı orta ve az üstü yöneticiler, aslında yeniliğe geçit vermez. Hele yeni yetme "geenjs"lerin pek anladıkları ya da başa çıkamadıkları kavramlar karşısında onlarca yıl sonunda erişebildikleri konfor alanına kimseleri sokmaz, yakınına bile yaklaştırmazlar.

"Kurumsallık" adı altında yaratılan, pek çoğunun taktik ya da klşe olmaktan kurtulmadığını, kiminin neden konulduğu unutulmuş prosedür, işleyiş, onaylar ve onayların mekanizmasını sürtüşmenin net sebebi. İşlemlerin, işleyişin, pratiklerin sürtünmesi hâle gelmesi yetmez. Kafalardaki sürtüşme engellenmezse, gersini de engellemek mümkün olmaz.

Üstelikkriz dönemlerinde, once pazarlama yatırımları (onlarmasraf der) sonra da keller kesilir. Yetmişin insan kriz tanımlarına kurbendleşp kurtulanacak sanılır. Krizsonunda sıradan, köhnemiş, aynı şeyi yıllardır aynı şekilde yapan insanlarla sonuç alınmaya çalışılır. Hâlbuki kriz gösterdi ki koca koca binalar, plazalar, genel müdürlük ya da yönetim merkezi binaları aylarca bombos kalmasına rağmen işler pek değışmedi hafta hzlandı. Mekan ve zaman bağımsızlaşma, hayatı vedüzine sarstı. Mekân ofis dışı, zaman bireyegöre olunca hiyerarşı tehdit altına girdi. Kim nerede hangi zamanda onay alacak belli olmayınca sürtüşme unsurlarının pek çoğp ortadan kalkmaya başladı. Hiyerarşının azalması sürtünmeyi de azalttı.

Yani durum basit: Uzman, yetkin, ne istediğini bilen, çoklu disiplinden gelişcpaprazçalışma yetilerine sahip çekirdekkadrolar ve her iş/proje için takımları kurmak; George Clooney'nin Ocean's 11'da yapıpğı gibi. **Aynı amaca yönelik çok farklı uzmanlıkları olan ekibin aynı amaç için birlikte çalışması. Yani bütünsellik.** Dar, derin uzmanlıklar pek çok iş yerlerini çok disiplinli, yeni anlamlandırın, hikâyeyi kurgulayan yeni tip yöneticilere bırakacak. Bireyler birden fazla iş yerinde çalışabilirken, kurumlarda aynı "iş" birden çok kişiye verilebilir. Farklı disiplinler bir arada ve sınırlı süredeçalışarak deneyim geçirgeniliğı sağlanacak. Kocakoca hantal gruplar kendilerini tanımlamak için "ecayit" klşesi altına saklanarak tsunamiden kurtulamayacaklar. Kriz birkaçyla biter. Devrandöner.

Kurumların yüksek menfaatleri yerine, insanın ve mutluluğunun önde olduğu bir düzen. Aynı yerde otuz yıl, iki hafta tatil (izin diyorlar bir del) için eli hafta çalışmanın anlamsızlığı biter. Refah daha yaygın hâle gelir.

Gelmeye temel ihtiyaç dışında bir şey alacak kişi parmakla gösterilecek hâle düşer zaten.

Siz de kendi hayatınıza bakın. Kafanızdaki sürtünmeler nerede? Neleri engelliyor, geciktiriyor? Mahallenin kariyeri, kariyerin zaman, zamanın geride kalma baskısını nasıl çözüyorsunuz?

Enseyi karartmayın, deniz. Usta hayata bütünsel bakalım, sürtünmeleri en aza indirilebilir. ("Akışkanlık/ fluidity" henüz Amerikan kitaplarında yok, ilk biz söyledik, ticari sürtüşme, araklama yapmalı)

Becerebilirsek, akışkanlığın dayanılmaz ağırlığını hissedebiliriz. Ohhhşşşş oohhnnh.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranet.org>

İş Sanat kafası Aralık

Murat Karahan ile yılbaşı konseri

İş Sanat'ın gelenekseliği Yılbaşı Konseri'nin bu sezonki konuklu ünlü tenor Murat Karahan olacak. Karahan orkestra gelii Enel Erding yönetimindeki Limak Filarmoni Orkestrası ile birlikte sahne alacak. Pandemiye karşı alınan önlemler kapsamında seyircisi olarak kaydedilen konser **31 Aralık Perşembe** akşamı **20.30** da İş Sanat'ın sosyal medya hesaplarından ve internet sitesi üzerinden ücretsiz yayımlanacak.

Nâzım Hikmet'in dizeleri müzikle buluşuyor

İş Sanat'ın gelenekseliği şiiir ve hikâye dinletileri yeni sezonda çevrim içi devam ediyor. Nâzım Hikmet'in "Memleketimden İnsan Manzaraları" şaheserinden seçilmiş şiirlerden oluşan dinletiyi **Altın Birkiye** hazırladı. **Mehmet Birkiye** sahneye uyardı. **Serdar Yalçın**'ın müzik yönetmenliğinde seyircisiz kaydedilen "Bir Tren Kalkar Haydarpaşa Garından" başlıklı dinletide şiirleri **Tilbe Saran, Hümay Güldag, Metin Belgin, Bülent Emio Yavaş** ve **Hakan Genç** seslendiriyor. Dinleti, **14 Aralık Pazartesi** akşamı **20.30** da İş Sanat'ın sosyal medya hesapları ve internet sitesinde yayında olacak.

Yazarının Sesinden serisi başladı

21. sezonda edebiyat dünyamızın değerli isimleri İş Sanat'ta izleyicilerle buluşmaya devam ediyor. Yazarının Sesinden serisi kapsamında sezon boyunca **Buket Üstüner "Hava", Haydar Ergülen "İdişlikler", Şehinşah İgişizet "İyilik", Aclık Tohumcu "Abis", Ebru Cündüoğlu "Ferda", Yavuz Elcin "Bana İsmail Deyin"** ve Ali Akay "Seza Paker Rekleksif Alışkanlıklar" adlı eserlerinden

okuyacakları bölümlerle sanatseverlerin karşısına çıkacak. Tüm etkinlikler sezon sonuna kadar İş Sanat'ın sosyal medya hesaplarında ve internet sitesi üzerinden ücretsiz olacak.

Çocuklara eğlenceli masallar

İş Sanat Masal Tiyatrosu, çocukları yeni sezonda da eğlenceli bir serüvene çıkıyor. **Lerzan Pamir**'in yönetmenliğinde, oyuncuları **Aslı Tandoğan, Anıl Altınöz** ve **Mert Aydın**'ın canlandırdığı dünyaca ünlü masallar çocuklarla buluşuyor. Bu ay "**Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler**", "**Çizmeli Kedi**", "**Mutlu Prens**" ve "**Karlar Kraliçesi**" sahnedir. Her pazarsaat 15.00'te İş Sanat'ın sosyal medya hesapları ve internet sitesi üzerinden yayımlanacak masallar, sezon sonuna kadar ücretsiz izlenebilecek.

Klasiklerde İklim Tamkan ve Senem Demircioğlu

İş Sanat çevrim içi yayımlayacağı 21. sezonda piyanist **İklim Tamkan** ile mezzosoprano **Senem Demircioğlu** nu ağırlıyor. Müzik eğitimi aldıkları İstanbul'da tanışan ve 2012 yılından bu yana ortak projesi

Semplice Quartet: İyi ki Doğdu Beethoven

Ülkemizde quartet kültürünün gelişiminde büyük katkılar olan **Semplice Quartet**, Beethoven'ın 250. doğum yılına özel bir konserle sanatseverlerin karşısına çıkıyor. 2009'dan bu yana hem ülkemizde hem de dünyada önemli performanslara imza atan topluluk, "Donizetti Klasik Müzik Ödülleri"nde "Yılın Oda Müziği Grubu" ödülüne layık görüldü. **Murat Anıl Erginöl** (keman), **Yaren Budak** (keman), **Pınar Dincer** (viyola) ve **Burak Ayranç** (viyoloncelo) oluşan topluluğun **17 Aralık Perşembe** akşamı **20.30** da İş Sanat'ın sosyal medya hesapları üzerinden yayımlanacak konserini kaçırmayın.

Melihat Güles sahnedir

Türk Sanat Müziği'nin usta ismi **Melihat Güles**, bu ay **İş Kuleleri Salonu**'ndaki performansıyla dijitalde sanatseverlerle buluşacak. Güles'in konserini **10 Aralık Perşembe** akşamı **20.30** da İş Sanat'ın sosyal medya hesaplarından ve internet sitesi üzerinden ücretsiz, sezon boyunca izleyebilirsiniz.

Piyanist İraz Yıldız konuk olacak

Piyanist **İraz Yıldız**, İş Kuleleri Salonu'nda seyircisiz kaydedilen, Johann Sebastian Bach, Frédéric Chopin ve Ludwig van Beethoven'ın eserlerinden oluşan resitaliyle **21 Aralık Pazartesi** akşamı **20.30** da müzikseverlerin karşısına çıkacak.

kars'ın farklı kültür mirasları

Erzurum Otogarı'nda, Kars'a gidecek otobüsler kısa aralıklarla durabiliyordu. Tam o otobüslerden birine bineceksen korktuğum başıma geldi. Beni durdurdular ve nereye çalıştığımı, ne yaptığımı sordular. İlk soru "Komünist misin?" olmuştur.

1977 yılı gazetecilik mesleğinde üçüncü yılımdı. Türkiye'nin gündeminde sağ-sol kutuplaşması vardı. Çalıştığım Politika gazetesi, DİSK'in devrimci sendikalarının yayın organıydı. İşçi sınıfının sözcülüğüne yaptığını iddia ediyordu. Anadolu'da seyahat etmeye başlamıştım. Erzurum ve Kars'a o güne kadar gitmemiştim ve ilk fırsatta gitmeyi hedefliyordum. Art ardayapılan siyasi parti mitinglerini izlemek bunun için bir fırsattı. En büyük korkum da o güne kadar siyasi kimlikleri yüzünden öldürülen, mağdur edilen üniversite arkadaşlarımdı, yakınlarımla durumuna düşmekti. Türkiye'nin, Erzurum'da yapacağı miting öncesinde kente gitmeyi planlamıştım. En büyük güncem kent merkezinde başka gazeteci arkadaşlarımla olmasındı. Sonunda Erzurum'a gitmeyi başardım. Hiçbir aksilik de yaşamamıştım. Ne var ki tam mitingi izlerken ülkücüler tarafından sorgulandım. Tek kurtuluşum İSTA Haber Ajansı adına üzerinde taşıdığım basın tanıtım kartımdı. Mitingde farklı gazetelerde çalışan meslektaşlarımla birlikte olduğum için başıma bir şey gelmemiştir ama Erzurum'dan Kars'a bir başka mitinge gidecektim. Bülent Ecevit'in katılacağı mitinge gidişim atışten gömlek gymekten farksızdı diyebilirim.

Erzurum Otogarı'nda, Kars'a gidecek otobüsler kısa aralıklarla durabiliyordu. Tam o otobüslerden birine bineceksen korktuğum başıma geldi. Beni durdurdular ve nereye çalıştığımı, ne yaptığımı sordular. İlk soru "Komünist misin?" olmuştur. Biraz da hırpalandılar tabii. Tanım işçileri üzerine röportaj yaptığımı, İSTA Haber Ajansı'na çalıştığımı söyledim. İnanıldılar. Cebimdeki parayı sordular. Cüzdanımı çıkartıp paramı gösterdim. Bir kısmını aldılar. "Bu para sana sattığımız dergilerin karşılığı," dediler. Bir balya dergiyi benimle beraber otobüse çıkartıp, oturduğum koltuğum yanına koydular. Bir balya "Genç Arkadaş" dergisi. Verilme nedenini otobüs hareket ettildiğinde öğrendim. Meğer Kars Otogarı'na o balyayla indirdiğimi gören devrimciler beni dövcekti. Peki o dergilerden nasıl kurtuldum?

Otobüs Erzurum-Kars istikametine yola çıktığında direkt olarak yolda çocuklar tarafından taşlanmaya başladı. **Muavin yanıma gelip, benden balyaları aldı ve herkesin hayatını tehlikeye attığını için dergilerden kurtulmam gerektiğini söyledi.** Erzurum sınırından çıkınca kapıyı açıp, balyayı dışarı attı. Neyse ki Kars'a sağ salım vardım. Küçük bir ötele yerleştim. Kars'a ilk gidişim bende şaşkınlık uyandırdı. Bölgede daha önce hiç karşılaşmadığım bir mimari hakimdi. Sokaklar genişti ve kavşaklar vardı. Farklı bir Anadolu kentiydi. Birkaç gün sonra meslektaşlarımda kente geldi. Ergin Konuksever, Saygı Öztürk, Kadir Can ve rahmetli Savaş Ay. Ecevit'in mitingini her beraber izledik. Otlar döndü ama ben Kars'ta kaldım.

O güne kadar hiçbir Anadolu kentinde görmediğim bir yaşam kültürü vardı. Kars kültürü başlangıçta zanaat, köylü, çarşı kültürüydü. Yıllar sonra

O güne kadar hiçbir Anadolu kentinde görmediğim bir yaşam kültürü vardı. Kars yıllarca hafızamda canlı kaldı, sorgulamalar yaptım.

çok değerli arkadaşım Vedat Akçayöz'le tanıştığım anda Kars'ın farklılığını nedenini de anlamış oldum. Serhat kentimiz Kars, 93 Harbi olarak tanımlanan Osmanlı-Rus Savaşı'nda Ruslar tarafından 40 sene işgal edilmiş, bu süre içinde kent mimarisinden ulaşım araçlarına, gastronomisinden florasına kadar her şey değişmişti. Ruslar bu işgalsüresi içinde kendi içlerinde var olan Malakanlar ve Duhozorlar'la savaşmayı reddettikleri için Kars'a sürmüştüler. Bu sürgün toplulukları, Kars'a geldiklerinde bugün de ayakta kalan özgün mimarileriyle, peynirçilik başta olmak üzere zenginleştirdikleri gastronomi kültürüyle müthiş izler bırakmışlar.

Geçtiğimiz günlerde yakında yayına başlayacak televizyon kanalımız Habitat için yine Kars'a gittim. Girişimci kadınları ele alan bir program serisi hazırlıyorum. Bu serinin bir bölümünde Kars'ta girişimciliğiyle sınırları aşan Zümran Ömür'ü konuk ettik. Malakanlar'dan kalan bir mekânı, peynir müzesine dönüştürmüş. Doğal afetlere, hava koşullarına dayanmak üzere 150 yıl önce inşa edilmiş bu bina, insanın binlerce yıllık gözleminin hesap kitapla birleştiğinde kalıcı sonuçlar doğuracağını ispatı niteliğinde. Zümran Ömür'ün deyişiyle "Bölgede binlerce yıllık peynir üretimi, 1800 sonlarında Gürcistan'dan gelen bir İsviçrelinin gravyeri üretmesiyle başlamış. Mustafa Kemal Atatürk'ün cabasıyla da kaşar peyniri üretimine başlanmış." Zümran Hanım da bugün Kars'a gravyer başta olmak üzere hem Türkiye içine hem de yurt dışına peynir üretip satıyor, bölgeekonomisine katkıda bulunuyor. Bölgede kırk yıl kalan Malakanlar ve Duhozorlar burayı terk edip dünyaya dağıldılar, onların Kars ve Kars'ın kültürüne katkıları azalmış. Özgün mimari, peynir, atlı kızak, hamam kültürü, eskimo usulü balıkçılık, kolektif üretim ve kültürler arası dayanışma gibi unsurlar bugün Kars'ı diğer kentlerden ayırıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://trantey.org>

Memnet Ali & Akşemseddin

biri anlatsın bana! nedir bu normal, covid'in ikinci dalgasında kimdir anormal?

Daha bir yıl dolmamıştı, 13 Mart'ta birdenbire resmi açıklamayla başlamasına da bizi hazırlamadan bir anda her şeyin güllük gülistanlık oluşuna ve aynı hızla bitiverişine de şahırmıştık.

Ne sifıra vurulmuş saçlarla er eğitim taburu gibi ortalıkta dolaşan adamlar ne kuaför görmediği için birbirinden saklanan kadınlar ne iki eyleye beş maske dağıtamama beceriksizliği ne koronayı okuyup üfleyerek tüm apartmana bulaştırın teyzeyi hatırlıyorduk. Başlangıcını da bitişini de aynı hızla unutmuştuk. Gözüne kestirdiği kızı çıkarmak için ambulans çaıanı, odalara özlediği ülkelerin ismini verip evin içinde dolaşmayı unutan bizler, bir anda partilemeye, sahilleri doldurmaya başladık hattta İstanbul'un ünlü mekânı Gizi Kalsın'ın kentin varoşlarındaki muadilinde kucak kucaka Miss Uganda'yı seçmeyi yadırgamadık.

65 yaşındakilere işkence ettiğimiz günleri unutup şimdi sokağa çıkarmadığımız günlerde cuma namazı için izin vermek garabetini yaratan bizler, virüste suçluyu Çin açık havayn pazarı ilan etmeyi, yarasa yedik de başımıza bunları geldi bahanesiyle süslediğimizi de unutmayı tercih ettik.

Birinci salgında otobüste hapşırana uçan tekmeyle saldıranlar, rehavete kapılınca, kent içi ulaşımında kucak kucaka gitmeye ses çıkarmaz hale gelmişti.

Arma hiç kimse salgın yeniden artırmaya başlayınca, hastalığı kontrol edilemek için bulaşma yollarını kesmenin, aslında yoksulluğu engellemekle de ilgili olduğunu görmüyordu.

Eşitsizlik ve toplumsal uçurum ne kadar artarsa, ölümler de o kadar artardı. Çikolatalı bisküvi viral reklamı sandığımız görüntü, birinci salgında, ertesi gün aç kalacak, çalışma ve ölüm arasında tercih yapmakt zorunda kalan milyonların açmazını yansıtıyordu. En korunmaz insanları, yoksulluk içinde yaşayanlar, dar geliri kadınlar ve çocuklar başta taşıdıkları

bir rahatsızlıkla ölüme hızla yaklaşılanlardı. Dünya 5'ten büyük tuhafıyla boğuşanlar 1+1 2'den büyüktür gerçeğini görmezden geliyor, yoksulluk ve eşitsizliğin getirdiği hastalıklarla direnc kaybının ölümleri nasıl tetiklediğini umursamıyordu.

Ölüm sayıları bile alıştırılarak, kısıtlanarak veriliyor, sırf İstanbul'daki kayıtlar resmi açıklamanın iki katına karşılık geliyor.

Neler nelerle tedavi etmeye kalkmıştı, bu bile unutuluyordu. Kutsal şahısların iki gece üst üste rüyasına girdiğini ve sumak yenmesi gerektiğini söyleyen imam, sumak fiyatlarını artırıyor, kelle paça içilmesini tavsiye eden doktor hanıma alternatif olarak sumagın üzerine 201 kere "nafi" ismi şerifini 703 kere de "ya kafi, ya şafi, ya muafi" ismi şerifini okunmay öneriyordu.

Rahatladığımız günlerde salgının sürmesine karşın akılalmaz önerilerle bu kez de bitki bilimcisi bir aklevvelin ebeğümceci suyuyla gargarası ekleniyordu.

Tuhafliklar bununla da sınırlı kalmıyor, koku almama semptomuna karşı burun deliğine saf tereyağı sürerek çözüm bulan aklevveler, bilime kafa tutmada birbirleriyle yarışıyor.

Kendi elimizle kendi OHALimizi ilan edemeyince gerçeği eğip bükerek kendimizi kındırmalara hız versek de iki Türk bilim insanın da büyük katkı sağladığı ilk aşy hepimizin olabildiği için beş milyar dolar bütçe gerektiriyor görmezden geliyoruz.

Boyle olunca da derin eşitsizlikleri düzeltmedikçe, doğal kaynakları insafsızca tükettikçe, beton seviciliği ve doğa düşmanlığıyla dengeleri bozdukça, toplumsal eşitsizlik ve herkese hakkı olan sağlık hizmetini sunamadıkça, yeni salgınlarla güvensiz, endişeli yaşamlara devam edeceğimizi görmezden geliyoruz.

Bu bakışla ikinci kısıtlamadan sonra "yeni normal anormal"ın üçüncüsünün ne zaman, hangi virüsle geleceğini ne görebiliyoruz ne de tahmin edebiliyoruz.

Aslında 75 milyon insanın 14. yüzyılda ölümüne neden olan veba döneminde güzel

kokular taşıyan, gaga biçimli maskelerle kendini kındıran Orta Çağ zenginleri gibi ya da vebanın açtığı büyük yaraların üstüne zenginlerin ögütülmüş elmas ve reçineyle sağlıklı insan çışı karıştırıp sürmesi gibi yöntemlerin gülüncülüğünün güncel örneklerini yaşamak için birbirimizle yarışıyoruz

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

TOPLANTILAR
ONLINE
YORGUNLUK
GERKEK...

Can Yılmaz

istemem, yan cebime koy...

"Neden istiyorsun?" sorusuna makul, mantıklı bir cevap verememek o isteğin anlamsız olduğu manasına gelmez, kelimelere dökemediğin isteklerinin peşinden koşmak da hakkın...

"İstekli misiniz? Hemen bu dakikayı kullanınız, yapabileceğinize inandığınız işe başlayınız," demiş Goethe... Yapmakta olduğun bir işi yapmak istemediğini kaçınıcı dakikada fark ediyorsun, hiç dikkat ettin mi? "Kendini arakladığın" an ne hissettin? "Ne isim var benim burada?" dediğin anlar hayatının ne kadarını kaplıyor, sayılı saatlerinin kaçta kaçını hayatından silip atıyorgöz ucuyla da olsa? Takip ettin mi? Binlerce örnekle açıklanabilir zayıf edilen dakikalar, bir aile yemeği için plan yapmışken eline tutuşturulan zalım bir dosyaya bakakaldığın bir an düşün mesela, olan biteni fark ettiğin hâlde oturup o işi bitirdiğin oluyor, beynin ve kalbin her ne kadar "istemiyorum" dese de... Yapmak istemediğimiz sürece hiçbir şey yapmayız aslında, kraliçe gelse yapamaz ama yapıyoruz, demek ki istiyoruz, istemek doğamızda var. Oflasak da puflasak da yapıyoruz istemediğimiz çok şeyi. Goethe, "yapabileceğinize inandığınız" demiş ama biz genelde yapabileceğimize inanılan işleri yapıyoruz. İstemişiz, hevesimiz sorulmuyor, olacak deniyor, oluyor...

İstemek, insanın hayatının kaynağı. Arzularımız olmasa, en net tabiriyle "odun gelmiş odun gitmiş" olurduk. Ateşimiz çıkmasın istiyoruz bu aralar, diğerlerimiz temiz olsun, derdimizi dökerek arkadaşımız, güzel arabamız, slim fit gömüğümüz olsun istiyoruz, kendi işimizin patronu olmayı, annemizin sağlıklı, tuttuğumuz takımın şampiyon, oy verdiğimiz siyasetçinin başımızda olmasını istiyoruz, pastamızı afiyetle yiyelim ama 48 kilo olalım istiyoruz da istiyoruz... Sonu yok isteklerimizin. Yaptığımız her eylem isteklerimizle bağlantılı.

Etrafımızın, coğrafyamızın, ailemizin, mahalleimizin çevremizde olup bitene etkisi yadsınmaz olsa da başımıza gelenler içimizde köpüren "istekler" tarafından belirlenir. Oturmuş güzel güzel bu yazımı yazarken, diğer odadan gelen muhabbetin albenisine kapılıp yazıyı yarıda kesmek bal gibi benim istemim. Yanda şen kahkahalarla merak uyandıranlar değil, düpedüz ben istediğim masadan kalkıp "ehee sonra..." demeyi. Yaptığımız her şey bizim isteklerimizle bağlantılı; ışığı gördüğümüz her yere dalmış istegi, ışığı yakının suçlu değil... Beklentilerin, hayallerin, özlemlerin, hırsların, niyetlerin, umutların, amaçların, planların... "Yapmak istediğin" her neyse, onun peşinden dolo dizgin koşman için bir sebep yaratıyor, asıl hedef olan "içindeki istek."

İsteklerimiz uğruna bazen zıt şeyler de yaparız. "Neden böyle davranırım" kısmı genelde sonradan dandı eder ama içgüdü yine elimizden tutmuş, arabayı yoldan çıkarmadın serit çizgilerini çizdik tutmamıza yardım etmişir, biraz sağa biraz sola eğilince iliririz yon kırılır...

bulduzmuştur bize. İsteğimiz arabayı yolda tutmak değil miydi zaten, biraz manevranın kimsese zararını olmaz, yolu kaybetmemek şartıyla tabii...

İsteklerimiz, yaptığımız hamlelerle hareket kazansa da asil beklenen sonuçtur. Davranışın içindeyken odaklandığımız sonuçtur nabızımızı yükselten, koşu koşu bitmiş sigara paketini tazelemeye giden biri için koşmak, spor aşkıyla yapılmıyordu büyük ihtimalle, sonuç sigaraya ulaşmak; koşu onun için angarya. İsteği koşmak değil, pakete ulaşmak ve bunun için bir başkasının onayına da ihtiyacı yok; saf istek ve saf sonuç...

Birçok isteğimiz var, hiçbir özel istek bir diğer insaninkile birebir aynı değil, istediğimiz ve istemediğimiz şeyler tamamen kendimize özgü. Aynı kağıdı beğenmemiz satın alma isteğimizi

harekete geçirmiş çoğu zaman. Bazen ne istediğimizi veya neden belirli bir şekilde davrandığımızı tarif etmek bile zordur ancak bir isteğin varlığı onu tanımlama veya onun hakkında konuşma yeteneğimize de bağlı değildir. "Neden istiyorsun?" sorusuna makul, mantıklı bir cevap verememek o isteğin anlamsız olduğu manasına gelmez, kelimelere dökemediğin isteklerinin peşinden koşmak da hakkın... Dolayısıyla içindeki isteğin seni güdüreceği yolu ve sonundaki eşiz manzarayı veya timsah dolu bataklıkta hayal edip eyleme geçmek tamamen senin isteğin. "Benim ne isim var orada" dediğinde içinde yeni bir istek, yeni bir yol arama arzusu oluşuyorsa çevir direksiyonu.

İsteklerin için kimsesi sorumlu tutamayacağını, onlarla sadece dertleşebileceğini de aklının bir kenarına yaz elbette...

Hoşlansan da hoşlanmasan da farkında olan da olmasan da bir parçan olan "istekler" her zaman ister. Bir süre göz ardı edilebilir veya kısıtlanabilirler ancak asla sonsuza kadar sessizliğe gömülmezler, bir gün mutlaka istersin ve orada karar veren sen olacaksın. **İsteklerinin senin için sakladığı sonuçları öğrenmek zaman zaman eğlenceli zaman zaman can yakıcı olur ama bu sonuçtan da bir sen çıkarsa, isteklerin, arzuların, kararlarının güzde yüz sen...** Herhangi birinin sorumlu olmadığı, kendine baş başa kalıp "istediğin" her hamlede kendini tanı, kendini bulursun; hayatın hakkında olup bitenler hakkındaki "el âlem" safasata da kendiliğinden kaybolur gider. Sen istedin, sen karar verdin, sen harekete geçtin ve sen yaptın... Sonuç mu? Sonuçta ortaya çıkan da sensin, daha ne olsun, az şey mı... Kendini tanıtmaktan daha iyisi var mı şu dünyada?

İsteklerimiz belli ed, fark ettirin, dile getirin ve bundan korkmayın. Ne demiş Mark Twain, "Herkes hayattan istediklerini nasil elde edeceğini görebilirim Problem, ne istediğini bana söyleyebilecek

SEN ÇEK
sen yaz

A photograph of a young boy with dark hair and a mustache, wearing a blue shirt, looking out from a small rectangular opening in a wall. The wall is constructed from numerous vertical wooden poles or sticks, held together by horizontal wooden beams. The texture is rough and natural. The boy is positioned in the center of the frame, looking directly at the camera. The lighting is somewhat dim, and the overall tone is earthy.

ödev

PEKi BEN KİMİM?

Kapak orijinal fotoğrafı: Adil Gültekin / Ferdi Özbeğin - Davaçı Değişim albümü, 1992. Yazar Plakçılık
https://rantev.org

Değişmeyen Tek Şey

Neler değişti şu 75 yılda...

Tarzlar, kıyafetler değişti, muhabbetler değişti.

Dertler, tasalar değişti, hayatlar değişti.

Şarkılar, türküler değişti, danslar değişti.

İşler, güçler değişti, düşler değişti.

Yalnız bir şey var ki, o 75 yıldır hiç değişmedi.

Ne zaman pasta yapılacak olsa, aklı o geldi.

Tatlıların, pastaların içine giriverdi.

Kahvaltıda üstüne peynir kondu, reçel sürüldü, öyle yendi.

Arasına lokum dizildi, sandviç yapıldı.

Nerede, ne zaman bir çay demlense, yanında hep o yendi,
hep o ikram edildi.

**Ülker Pötibör 75 yılda Türkiye'nin en sevilen,
en çok tercih edilen pötibör bisküvisi haline geldi.**

Nice 75 yıla, hep birlikte.

"AŞK
BİR SUÇTUR"
DEDİ.
"AMA
OLMAMASI
DAHA BÜYÜK
BİR SUÇTUR"

MARGARET

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Alıntı: Margaret Atwood, Kır
Sukutu (The Handmaid's Tale)
Çeviri: Ceylan Özgür
Fotoğraf: Kenyon Phillips/Star
Getty Images, 1999